"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

№ 17 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, tammik. 21 p:nä—Mon., Jan. 21 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Kurja kuva canadalaisesta "hyvinvoinnista"

IAKAS TYÖLÄINEN MENEHTYNYT KURJUUTEEN KYLMÄSSÄ ASUNNOSSA, OLTUAAN JONKUN AIKAA TYÖTTÖMÄNÄ.

MONTREAL, P. Q., tammik. 19. — Porvarilehtien ja porvarillisten politikoitsijain paljon laulama canadalainen "hyvinvointi" sai katkeran kolauksen täällä tänään, kun 55-vuotias Ernest Oswell löydettiin asunnostaan kuolleena täysissä vaatteissaan. Kaikista merkeistä päättäen oli hän kuollut noin kymmenisen tuntia ennen löytämistä. Lääkärin antaman lausunnon mukaan oli kuolema aiheutunut äärimäisestä vilustumisesta.

Tohtori J. H. Gillis oli käynyt katsomassa miespoloista jo aikaisemmin Silloin jo hän oli ollut niin heikko, että ei kyennyt itse ovea avaamaan, vaan oli sisään murtauduttava ulkoapäin. Rakennus oli kylmä hökkeli, eikä uunissa ollut ollut tulta useihin päiviin kylmistä ilmoista huolimatta. Tohtori oli koettanut saada Oswellille tilaa johonkin sairaalaan, mutta ei ollut onnistunut. Oswell ei ole ollut työssä viime aikoina.

Tässäkin taasen yksi esimerkki canadalaisesta "hyvinvoinnista". Näitä esimerkkejä olisi lukuisia, mutta ainoastaan harvat saavat tilaisuuden tulla maailman tiedoksi. Useimmat tapaukset jäävät siihen läheiseen ilmapiiriin, yhtä vähäpätöisenä, kuin on työläinenkin nykyisen yhteiskuntajärestelmän vallitessa. Kuitenkin nämä ovat juuri niitä tapauksia, jotka paljastavat suurille työläisjoukoille todellisuuden. Ne korulauseilla peitetyt valheet, joilla koetetaan syöttää kansalle luottamusta "kansanvaltaisen" Canadan suuriin "mahdollisuuksiin" ja "hyvinvointiin", eivät kestä tällaisten tosiasiain edessä.

500 intiaania uhkaa nälänhätä

Apua on välttämättömästi saatava, muuten intiaanit kuolevat nälkään ja tauteihin

WINNIPEG, Man., tammikuun 19. — 500 intiaania pohjoisessa Manitobassa on nälänhädän uhkaamana, tiedotettiin tänne Nelson Housesta. Valkoisten turkistenpyytäjien vallatessa alaa näiden intiaanien alueilla, on tilanne muodostunut vakavammaksi kuin koskaan ennen. Turkiseläimet ja metsänriista yleensä on mennyt hyvin vähiin. Hirvet ja peurat ovat siirtyneet toisille laidunmaille viime syksynä olleiden metsäpalojen jälkeen, jotka hävittivät metsämaita kautta koko tämän alueen.

Nyt uhkaa näitä alkuasukkaita nälkäkuolema ruokavarastojen puutteen tähden, ellei muualta saada heille apua. Heidän puolestaan tullaan vetoamaan liittohallituksen intiaaniasiain ministeriöön.

Ainoa yhteys ulkomaailman kanssa on koiravaljakolla 90 mailin matkan päästä.

Hyönteiset tuhoavat metsiä

Entistä laajempaa hyökkäystä niiden tuhoamiseksi suunnitellaan

OTTAWA, tammikuun 18. — Liittohallituksen metsänsuojeluksesta huolehtivat jaostot tulevat tämän vuoden aikana ryhtymään entistä tehokkaimpiin toimenpiteisiin hyönteisten hävittämiseksi, jotka tuhoavat suunnattomasti metsärikkauksia vuosittain.

Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana on kuusimato tuhonnut kaakkoisessa Canadassa yli 200,000,000 koordia paperipuita. Yksistään Saguenay-alueella Quebecissä yli 400 neliömailia metsämaita oli näiden hyönteisten uhkaamana viime vuonna. Vuosittain nousee hyönteisten aiheuttama tuho Canadassa miljooniin dollareihin. Useilla paikoilla aiheuttavat hyönteiset suurempia vahinkoja vuosittain kuin metsäpalot.

Lentokoneet tulevat todennäköisesti suorittamaan yhtä tärkeintä osaa tässä sodassa hyönteisiä vastaan, levittämällä ilmasta käsin myrkkyjä sellaisille alueille, joilla niitä ilmenee. Vuodet 1926 kokeet tällä alalla osottivat, että lentokoneiden käyttö tähän tarkoitukseen tulee verrattain halvaksi, ainoastaan noin 7.04 dollaria eekkeriä kohden.

KIINAN TARIFFISOPIMUKSET

Tokio, tammik. 19. — Japanin ja Kiinan kansallisen hallituksen välillä on solmittu tullitariffisopimus, joka on laadittu samantapaisesti, kuin Yhdysvaltain, Englannin Ranskan y.m. maiden kanssa äskettäin tehdyt vastaavat sopimukset.

Kauppasopimuksia pyritään korjaamaan

Canada huomaa joutuneensa huonommalle puolelle muiden maiden kanssa solmituissa kauppasopimuksissa

OTTAWA, Ont., tammik. 19. — Neuvottelut ovat parhaillaan käynnissä Canadan ja Australian välillä olevan kauppasopimuksen uusimiseksi ja sen tekemiseksi paremmin nykyisiä vaatimuksia vastaavaksi. Canadalaiset teollisuusmiehet ovat tätä sopimusta jo aikaisemmin vakavasti arvostelleet, sillä sen väitetään olevan vahingollisen Canadalle. Tyynenmeren rannikon puutavaraporhot vaativat parempia ehtoja puutavarakaupalle, voidakseen tehokkaammin kilpailla yhdysvaltalaisen puutavaran kanssa australialaisilla markkinoilla.

Myös Uusi Seelanti on nauttinut niistä myönnytyksistä, jotka tämä sopimus myönsi Australialle, ja seurauksena on ollut että miljoonia nauloja voita on tuotu Canadaan Uudesta Seelannista canadalaisen meijeritalouden kustannuksella, joka viimeksimainittu onkin yksi nykyisen sopimuksen voimakkaimpia vastustajia.

Myös Ranskan ja Canadan välinen sopimus on uusittava. Se myöntää ranskalaisille tuotteille oikeuden tulla maahan määrätyllä alhaisella tullilla, samaan aikaan kuin Ranska ylläpitää korkeata tullia canadalaisiin tuotteisiin nähden, melkein sulkien ne ranskalaisilta markkinoilta.

Sotakorvausten määritteleminen Saksaan nähden

"ASIANTUNTIJAKOMISSIONIN" TEHTÄVÄNÄ RATKAISTA, MITEN PALJON SAKSALTA PYSTYTÄÄN KISKOMAAN

BERLIN, tammik. 19. — Dawesin sotakorvaussopimuksen paikkaamiskysymys on ollut käsiteltävänä suurvaltojen kesken jo jonkun aikaa, ja lopuksi on sovittu, että muodostetaan erikoinen asiantuntijakomissioni, jonka tulee Saksan maksukyvyn perusteella tutkia asiaa, ja määritellä sotakorvausten lopullinen määrä. Jonkinlaisina epävirallisina edustajina tässä komissionissa tulevat olemaan Yhdysvaltain Wallkadun pankkiirien edustajat.

Tämän komissionin päätehtävänä, kun se kohdakkoin kokoontuu Pariisissa, tulee olemaan Saksan vuotuisten korvausmaksujen suuruuden määrääminen sekä kuinka monta vuotta niiden maksaminen tulee kestämään. Edelleen tulee komissioni käsittelemään kysymystä Saksan sotakorvausten kauppaamisesta yleisillä arvopaperimarkkinoilla, s.o. niiden muuttaminen valtiolainoista yksityislainoiksi laskemalla liikkeelle vastaava määrä velkapapereita.

Saksan tilanne ei ole niin edullinen kuin, mitä liittovallat ovat näkevinään

Asiantuntijakomissionin toimintaan arvellaan jonkun verran vaikuttavan korvausasiamies Gilbertin edullinen raportti Saksan taloudellisesta tilanteesta. Saksalaisilla itsellään on melkoisia muistutuksia esitettävänä mainittua raporttia vastaan. Prof. Bonn osoittaa, että Saksalla pitäisi olla $600,000,000:iin nouseva vuotuinen vientiylijäämä voidakseen normaalisesti maksaa Dawesin määräämät $626,000,000:n vuotuiset korvausmaksut. Dawesin sopimuksen voimaantulon jälkeen kohosi Saksan epäedullinen kauppabalanssi kuitenkin n. $900,000,000:iin vuodelta 1925 ja $50,000,000:iin vuodelta 1926. Kauppatappion pienuus viimeksimainitulta vuodelta johtui siitä, että Saksan hiilikauppa hyötyi Englannin hiililakosta tehden tämä hyöty v. 1927 melkein $1,000,000,000 ja v. 1928 n. $500,000,000. Mutta siitä huolimatta on Saksan tuontikauppa ollut n. $2.500,000,000 suurempi kuin vienti viimeisenä neljänä vuonna.

Lisäksi huomautetaan, että Saksan kapitalistiluokka joutui kärsimään maailmansodan loppuselvityksessä miljaardien tappion kauppalaivastonsa menettämisen vuoksi, vastaten tämä tappio yli $500,000,000:n tulojen vähennyksen vuodessa.

TEHDASPALO AIHEUTTANUT TYÖTTÖMYYTTÄ

McCleary, Wash., tammik. 19. — (FP) — Henry McClaeryn ovitehtaan palon johdosta on satoja työläisiä joutunut työttömiksi. Mainittu tehdas oli ainoa teollisuuslaitos koko kauppalassa.

Suomalainen nainen tehnyt itsemurhan Kirkland Lakella

Syynä huono terveys ja taloudelliset vaikeudet

KIRKLAND LAKE, Ont., tammik. 19. — Varhain tänä aamuna teki Lydia Mäki-niminen suomalainen nainen itsemurhan ryyppäämällä noin unssin verran karboolihappoa. Lääkärin tullessa paikalle oli hän jo kuollut.

Teon arvellaan johtuneen huonon terveydentilan aiheuttamasta mielenhäiriöstä, koronerin lausunnon mukaan, joka ei tule katsomaan tutkimuksen toimeenpanemista tarpeelliseksi. Itsemurhan tehneestä naisesta ei kukaan tiedä paljoa. Hänellä on kaksi lasta, mutta on hän elänyt miehestään erossa, ja lienee taloudellisilla huolillakin osansa onnettomassa teossa. Hän oli tullut tänne Chicagosta.

Tuhoisia tulvia Etelä-Ontariossa

Raskaat sateet ovat aiheuttaneet paljon vahinkoa useilla paikoilla

PORT HOPE, Ont., tammik. 19. — Lukuisissa paikoissa eteläisessä osassa Ontarion maakuntaa ovat tulvat aiheuttaneet huomattavia vahinkoja. Täällä omaisuusvahingot nousivat 200,000 dollariin Ganeraska-joen tulviessa. Pääkadulla nousi vesi aina neljäkin jalkaa korkealle, lakaisten edellään kaiken irti lähtevän.

Ganeraska-joki ei ole tulvinut kahteenkymmeneen vuoteen, eikä omaisuuden omistajat olleet lainkaan valmistuneet tällaisen tuhon varalta tähän vuoden aikaan. Vesi teki vahinkoja noin 35 liikehuoneustossa, kuljettaen mukanaan kolmea puotirakennusta jonkun matkaa. Syöksyvä vesi- ja jäävirta hävitti noin 60 jalkaa pitkästi Canadian National rautatieyhtiön rataa.

Joki alkoi tulvimaan noin kello kuuden aikoihin eilen illalla, ollen korkeimmillaan noin kello 4 aamulla, mutta on jälleen jonkun verran laskenut.

Myöskin Montrealissa, Que., on ollut tulvia rankkasateiden takia.

Tullirajoituksia Englannista tuotaville tavaroille

Brittiläinen kauppakomissioneri protesteeraa uusia vaatimuksia vastaan

OTTAWA, tammik. 19. — Sir William Clark, Canadassa oleva Englannin kauppakomissioneri, on protesteerannut Canadan hallitukselle helmikuun 1 päivänä voimaan astuvan uuden budjetin sisältämää kohtaa vastaan, joka määrittelee, että sellaisten brittiläisten valmisteiden, joiden tulisi päästä Canadaan nauttien brittiläisetä kauppasuosituimmuudesta, on sisällettävä vähintäin 50 prosenttia brittiläistä työvoimaa. Tämän sanotaan erikoisemmin koskevan Manchesterin puuvillateollisuutta, joka tulisi menettämään suosituimmuuden canadalaisilta markkinoilta, jos tällaiset vaatimukset tultaisiin sille asettamaan. Manchesterilaiset puuvillayhtymät koettavat osoittaa, että heidän on mahdotonta saada Canadaan sellaista puuvillatuotteita, jotka eivät olisi osittaisesti ulkopuolelta brittiläisen valtakunnan, sillä Manchesterissä käytetään suurelta osalta yhdysvaltalaista raaka-ainetta.

Toisella puolen canadalaiset tehtailijat, jotka pyrkivät saamaan itselleen laajempia riistoalueita, täydellisesti kannattavat tätä uutta suunnitelmaa. Tässäkin ilmenee canadalaisen kapitalismin eristäytyminen brittiläisestä kapitalismista, edellisen omaksuessa yhä enemmän itsenäisiä pyrkimyksiä.

Suuri rahasumma palautettu omantunnon rauhoittamiseksi

MONCTON, N. B., tammikuun 18. — Canadian National-rautatielle on palautettu 1,360 dollaria todennäköisestikin jonkun rauhattoman omantunnon rauhoittamiseksi, mikä summa on täkäläisten viranomaisten lausunnon mukaan suurin tällä tavalla saapunut erä, minkä he ovat vielä tavannut.

Rahat oli asetettu kirjekuoreen, jossa oli ainoastaan selostus, että rahat olivat palautetut omantunnon tuskien välttämiseksi.

Onnistunut Leninjuhla Sudburyssa

HAALIN TÄYTEINEN TYÖLÄISJOUKKO HYVÄKSYNYT PROTESTIN JOHNSTONEN JA MELLAN TAPAUSTEN JOHDOSTA

Eilen illalla kokoontui työläisiä runsaslukuinen yleisö, arviolta runsaasti kolmattasataa henkeä, viettämään Leninin, Liebknechtin ja Luxemburgin sekä Suomen kansalaissodan muistojuhlaa, osoittaen kunnioituksensa ja luottamuksensa näiden suurten johtajaimme muistolle ja sille asialle jota he ajoivat.

Lukuisten muiden ohjelmanumeroiden ohella oli huomattavana numerona tilaisuudessa toveri William Moriartyn puhe. Hän viittasi siihen historiallisesti suureen osaan, jonka Lenin suoritti, painostaen sitä, että Lenin jo ennen sotaa osoitti imperialististen etujen kärjistymisen sellaiseen pisteeseen, että siitä ehdottomana seurauksena on valtakuntain väliset sodat ja, myöhemmällä, yhtä kiertämättömänä, työväenluokan vallankumouksellinen taistelu porvaristoa vastaan. Moriarty osoitti, kuinka sota tällä hetkellä on valmistelun alainen, ja voi koska hyvänsä puhjeta samoin kuin vuonna 1914. Hän edelleen viittasi sosialireformistien suorittamaan tuhoisaan petokselliseen osaan työväenluokan riveissä. He ovat nyt, samoin kuin ennen maailmansotaakin, imperialististen hallitustensa kätyreitä, tehdäkseen työväenluokan taistelukykyvyttömäksi. Meidän, luokkatietoisina työläisinä, tulee taistella sotaa vastaan, ja työskennellä niin paljon kuin mahdollista, aikaansaadaksemme veljeilyä eri kansallisuuksien keskuudessa, sillä juuri nämä kansallisuuseroavaisuudet ovat yhtenä porvariston käyttämänä valttina. Erikielisten työläisten on tultava käsittämään, että he ovat saman riiston alla, ja että poistaakseen riiston on heidän päästävä erilleen kansallisista puitteista ja ymmärrettävä toistensa probleemeja.

Toveri Moriarty edelleen näytti, miten imperialististen hallitusten edut ovat ristiriidassa keskenään, ja miten maailman kahden voimakkaimman imperialismin suhteet ovat alati johtamassa lähemmäksi suunnatonta aseellista kamppailua. Tässä taistelussa on Canadallakin huomattava osuus, sen tällä kertaa omaksuessa enemmän ja enemmän itsenäisiä pyrkimyksiä Yhtenä suurena sodan uhkana on maailman imperialismin vihamielisyys Neuvostoliittoa vastaan, Neuvostoliiton ollessa ensimäinen työläisten vallan ilmaisu, kyeten seisomaan ja varttumaan huolimatta kapitalismin kaikesta vastustuksesta. Puhuja vertasi canadalaisia olosuhteita Venäjän työväen saavutuksiin, osoittaen kuinka täällä työläiset joutuvat mitä kurjimpien olosuhteiden alaiseksi, huolimatta siitä, että maan teollisuudet tuottavat entistä suurempia tuloja, jotka tulot kuitenkin hyödyttävät ainoastaan harvoja.

Tilaisuudessa myös hyväksyttiin yksimielisesti päätöslauselma Jack Johnstonen Intiassa vangitsemista ja Julio Mellan Mexico Cityssä murhaamista vastaan. Päätöslauselma kokonaisuudessaan kuuluu:

"Koska taistelevan työväenluokan johtaja, toveri Jack Johnstone, on vangittu Intiassa sen tähden, että oli puhunut Intian ammattijärjestön kongressissa anti-imperialistisen liiton puolesta imperialismia vastaan, jossa puheessa osotti tien, jota Intian sorrettujen työläisten ja talonpoikain on kuljettava taistellessaan brittiläistä imperialismia vastaan;

"ja koska tämä vangitseminen on vain uusi todistus brittiläisen imperialismin käyttämistä raaoista menetelmistä siirtokansain miljoonain sorrettujen raatajien kurissapitämiseksi;

"sentähden olkoon päätetty, että me Sudburyn työläiset, kokoontuneena joukkokokoukseen tammikuun 20 p., 1929, täten voimakkaasti protesteeraamme tätä vangitsemista vastaan ja kutsumme työläisiä vaatimaan toveri Johnstonen vapauttamista. Me kutsumme koko maailman työläisiä tukemaan Intian joukkojen taistelua brittiläisen imperialismin i'estä vastaan;

"olkoon myöskin päätetty, että protesteeraamme Kuban kommunistipuolueen johtajan, Julio Mellan, murhaa vastaan, joka toveri katalasti surmattiin Amerikan imperialismin ja Machadon hallituksen agenttien taholta Mexico Cityssa tammikuun 12 päivänä. Toveri Mella murhattiin niiden rohkeiden paljastusten takia, joita hän teki Amerikan imperialismin raakalaisuuksista ja taistelunsa johdosta Kuban työläisten vapauttamiseksi.

"Päätämme edelleen, että tämä protestilauselma julkaistaan mahdollisimman suurten joukkojen tiedoksi.

Veturinlämmittäjä surmautui junaonnettomuudessa

Toronton ja Buffalon välinen pikajuna suistunut radalta vierien pengertä alas

TORONTO, Ont., tammik. 19. — Toronton ja Buffalon välillä kulkeva pikajuna suistui radalta lähellä Stoney Creekiä tänään, junan lämmittäjän saadessa surmansa ja kuljettajan mahdollisesti loukkaantuessa hengenvaarallisesti. Kymmenen tai kaksitoista matkustajaa saivat lievempiä vammoja. Junaonnettomuus johtui raskaista sateista, jotka olivat heikentäneet ratapengertä siinä määrin, että sortui junan kulkiessa yli. Tällöin juna suistui noin 40 jalkaa korkeaa ratapengertä alas.

Penkereen juurella olleen jään ja veden johdosta oli vaikea päästä ihmisiä pelastamaan, sillä pimeässä yössä oli vaikea nähdä mitään. Loukkaantuneet vietiin heti Hamiltoniin sairaalaan.

Junaonnettomuudet lisääntyvät

Veturinkuljettaja menettänyt henkensä kun veturi suistui radalta

BELLEVILLE, Ont., tammik. 19. — Ross Post-niminen tavarajunan kuljettaja Canadian National-rautatiellä menetti henkensä jäädessään veturin alle, kun tämä suistui radalta tulvien katkaiseman radan tähden Trentonin ja Yarkerin välillä tänä aamuna.

Maynoothissa, noin neljäkymmentä mailia pohjoiseen täältä, suistui radalta toinen Canadian National-juna samanlaisesta syystä. Tapahtumassa ei kuitenkaan kukaan loukkaantunut. Samoin Sydenhamissa meni kymmenen rahtivaunua pois radalta.

Nämä junaonnettomuudet ovat kaikki johtuneet samasta syystä, tulvavesien ja sateiden tekemistä vaurioista. Tämä onkin ainutlaatuinen tammikuu tässä suhteessa, sillä tämän tapaiset ilmat ovat harvinaiset tähän vuodenaikaan.

Siirtolaisia on kohdeltu mielivaltaisesti

Useissa tapauksissa heidät pidetään vangittuina ilman tuomiota

TORONTO, Ont., tammik. 19. — Suurvalamiehistön esittäessä tutkimustensa tulokset tuomari Jeffreylle, ilmeni häikäilemättömiä väärinkäyttäytymisiä viranomaisten taholta, heidän useissa tapauksissa pidättäessään vankeja yli varsinaisen vankilatuomion. Erikoisena esimerkkinä esitettiin 17-vuotias Rocco George, joka on ollut jo vankilassa pidätettynä kuusi kuukautta, siitä huolimatta, että hänet ainoastaan tuomittiin 30 p:n vankeusrangaistukseen ja karkoitettavaksi.

Kysymyksessä olevan pojan suhteen lausui siirtolaistarkastaja Mitchell tällaisten toimenpiteiden olleen välttämättömän pitääkseen pojan joutumasta muihin selkkauksiin siihen asti, kunnes hänen passinsa saapuvat ulkomaille karkoitusta varten. Niin siirtolaisvirkailijat kuin vankilaviranomaisetkin myöntävät, että tällainen menettely ei ole harvinaista, mutta perustelevat pidättämisen välttämättömyyttä siihen, että ulkomaiset hallitukset ovat hitaita lähettäessään karkoitettavien passeja ajoissa.

Valamiehistö myös ankarasti arvosteli Victoria- ja St. John-ojennuslaitoksia kurjista varokeinoista tulipalon varalta. Näiden laitosten joidenkin virkailijoiden sanottiin olevan täydelleen kelpaamattomien tehtäviinsä, ja että johdon taholta ollaan leväperäisiä ojennuslaitoksissa pidätettyjä kohtaan.

LAKI KEHITYSOPPIA VASTAAN SÄILYTETÄÄN TENNESSEESSÄ

Nashville, Tenn., tammik. 17 — Eilen oli valtion lainlaatijakunnassa esillä esitys kehitysoppi-vastaisen lain kumoamisesta. Republikaaninen edustaja Phillips ehdotti, että esitys kumotaan. Lyhyen väittelyn jälkeen äänestettiin ja esitys tuli kumotuksi suurella äänten enemmistöllä. Tennessee siis haluaa edelleenkin pysyä yhtenä kaikkein taantumuksellisempana valtiona.

"Alas brittiläinen ja amerikalainen imperialismi!

"Voitto siirtomaakansojen vallankumoukselliselle taistelulle!

"Eläköön Neuvostoliitto!"

Englantilainen isäntävalta Intiassa

Intialaiset vastustavat poliisiviranomaisia, koska ne ovat "vieraan hallituksen agentteja".

KALKUTTA, Intia, tammik. 19. — Todistellessaan Simonin komissionin edessä, joka oli lähetetty Intiaan tutkimaan mahdollisuuksia sellaisten "reformien" myöntämisestä, joiden avulla voitaisiin hälventää Englantia kohtaan lisääntyvää kumouksellisuutta Intiassa, tarvitsematta silti menettää brittiläistä yliherruutta, selittivät Bengalin poliisivoimain päällikkö O'Sullivan ja Kalkuttan poliisikomissioneri Tegart, että poliisia vastaan hyökätään siitä poliittisesta syystä, että sen muodostavat "vieraan hallituksen agentit".

Nämä englantilaiset poliisiupseerit painostivat komissionin edessä sitä, että poliisilaitos ei olisi muutettava vastuunalaisen ministeriön alaiseksi, koska syntyisi "intriigejä", jos ministerinä olisi hindu tahi muhamettilainen.

Sekä Kalkuttassa että Bengalissa on euroopalaista poliisivoimaa lisätty 33 prosentilla. Tätä poliisivoimaa on käytetty tukahduttamaan intialaisten lakkoliikkeitä y.m. taloudellisen ja poliittisen sorron harjoittamiseen.

Edellämainitut poliisipomot toivat esille tavanmukaisen väitteen, että viime aikoina sattuneet lukuisat lakot Kalkuttan riistettyjen ja nälkäpalkoilla näännytettyjen kutomotyöläisten keskuudessa muka eivät olisi palkkataisteluita, vaan kommunistisen kiihotuksen tuloksia.

Saksan työväen verokuormaa kiristetään

SILLÄ TAVALLA AIKOO SOSDEM. "TYÖVÄEN" HALLITUS TÄYTTÄÄ SUUREN BUDGETTIVAJAUKSEN

BERLIN, tammik. 20. — Rahaministeri Hilferding jätti perjantaina sosdem. Mullerin hallitukselle esityksensä vuoden 1929 budgetiksi. Tätä kokoonpantaessa on kuulemma ollut erittäin suuria vaikeuksia, ja hallituksen jäsenetkin epäilevät, tokko pystytään kiristämään kansalta irti riittävästi veroja, jotta valtion talousarvion tulo- ja menopuoli saataisiin lyömään yhteen. Nykyinen sosdem. hallitus ei ole osoittautunut yhtään sen kummemmaksi, kuin aikaisemmat porvarihallituksetkaan. Se on päinvastoin jatkanut samaa politiikkaa kuin edeltäjänsä, nim. suunnattomien rasitusten kuormittamista työtätekevän väestön niskoille, maksaakseen tällä tavalla liittolaisten vaatimat suuret sotakorvausmaksut sekä muut lisääntyvät valtiomenot.

Muuta keinoa vajausten peittämiseksi ei ole, kuin kaikkien välillisten ja suoranaisten verojen koroittaminen. Niinpä postimaksujen koroittamisella aijotaan saada $9,520,000 enemmän, kuin viime vuonna. Sokeri- ja tupakkaverojen koroituksista on arvioitu saatavan $21,420,000 lisää; uudesta aviomiesten perintöverosta $4,760,000; omaisuusveron koroittamisesta 20 prosentilla $24,752,000; olutveron koroittamisesta $39,270,000 ja muiden väkijuomain verotuksen lisäämisestä $21,420,000.

Helpotuksena on 5 pros. alennus niiden tuloverossa, joiden vuositulo kohoaa $6,000:iin.

Kun edellämainitutkaan koroitukset eivät vielä riitä peittämään vajausta, aikoo liittovaltio turvautua sellaiseen kiertokonstiin, että perii yksityisvaltioilta $28,560,000, mikä tietenkin pakoittaa yksityisvaltiot vuorostaan kiristämään verotustaan.

Jotta sosdem. hallitus saisi laajat joukot nielaisemaan tämän budgetin täydestä, on se liittänyt mukaan mitättömän 5 pros. alennuksen tuloverossa niiden hyväksi, joiden vuositulot tekevät $6,000. Työttömyyskurjuuden tavattoman lisääntymisen vuoksi on hallitus pakoitettu ottamaan ylimääräiseen menoarvioon $13,090,000:n työttömyysapurahan sekä toisen $3,570,000 tilapäisapuna. Valtiomenot lisääntyvät $72,114,000:lla ja maksettavat sotakorvausmaksut $69,734,000:lla.

TYÖTTÖMYYS YHDYSVALLOISSA

Moline, Ill., tammik. 19. — (FP) — Moline Consumers Co:n julkaisema ilmoitus, että yhtiö tarvitsee 150 miestä jäidenottoon 35 sentin tuntipalkalla, aiheutti sen, että yli 500 työtöntä miestä ilmottautui työnhakijoiksi.

Kelloggin sopimuksen merkitys

SOPIMUKSELLA ON JOTAIN ARVOA VASTA SITTEN KUN SITÄ SEURAA ASEISTARIISUMINEN, LAUSUVAT NEUVOSTOLEHDET

MOSKOVA, tammik. 19. — Vaikkei sille myönnetä mitään merkitystä rauhan edistämisen kannalta, niin virallisissa piireissä on tieto Kelloggin sopimuksen vahvistamisesta Yhdysvaltain senaatissa kuitenkin vastaanotettu tyydytyksellä etupäässä silmälläpitäen, että se tekee tyhjäksi useimmat Puolan muistutukset Neuvostoliiton sopimusehdotusta vastaan, joka ehdotus sisälsi sen, että Puolan ja Neuvostoliiton välillä saatettaisiin sodankieltosopimuksen ehdot voimaan erikoissopimuksella.

Puolalaisten väitteeseen, jolla koetettiin osoittaa Neuvostoliiton tarjous tarpeettomaksi siinä tapauksessa, että yleinen sodankieltosopimus tulisi aikaisin ratifioiduksi, vastaa puolivirallinen "Isvestija" huomauttamalla, että vaikka Euroopan vallat eivät voi välttää sopimuksen vahvistamisen, koska Yhdysvallat on sen vahvistanut, niin voivat ne kuitenkin lykätä sopimuksen ehtojen voimaantuloa niin kauan, kuin mahdollista.

Arvellaan että sopimuksen vahvistaminen Yhdysvaltain taholta saattaa auttaa Puolaa hyväksymään Neuvostoliiton sopimustarjouksen, koska sen hyväksyminen ei nyt sisältäisi epäluottamuslausetta Yhdysvalloille. Näissä oloissa pidetään mahdollisena, että baltilaiset valtiot sekä Rumania voivat yhtyä sopimukseen lähitulevaisuudessa. "Isvestija" viitatessaan siihen, että Neuvostoliiton sopimustarjouksen kohtalolla on edelleen huomattava merkitys, painostaa kuitenkin, että Kelloggin sopimuksella tulee olemaan suurempi poliittinen tapahtuma vasta sen jälkeen, kun sitä seuraa yleinen aseistariisuminen, kuten Neuvostoliitto on ehdottanut.

Entinen pääministeri uuden pankin johdossa

On nimitetty brittiläisen pankkiliikkeen puheenjohtajaksi

MONTREAL, P. Q., tammikuun 18. — Tänne on tiedotettu Lontoosta, että entinen Canadan pääministeri Sir Robert Borden on vastaanottanut nimityksen brittiläisen Barclays-pankin canadalaisen haaran puheenjohtajaksi. Pankin johtokuntaan on nimitetty muun muassa Quebecin pääministeri L. A. Taschereau.

Uudella pankilla tulee olemaan 500,000 dollarin pääoma ja saman kokoinen vararahasto, tiedotti pankin puheenjohtaja F. C. Goodenough.

Lupakirja-anomus tälle pankkiliikkeelle tullaan esittämään seuraavalle parlamentin istunnolle.

Ontarion viljarengas voittanut oikeusjutun

Viljanmyyntirenkaan ja viljelijäin sopimuksen sitovaisuus on vahvistettu oikeuslaitoksissa

TORONTO, Ont., tammik. 19. — Ontarion viljanmyyntirenkaan ensimäinen oikeusjuttu on vahvistanut renkaan ja viljelijäin välisen sopimuksen sitovaisuuden molempiin sopimukseen osallistuneisiin nähden. Essex-piirikunnassa asuva Ludger Gagnon-niminen farmari sai piirikunnan oikeudessa nimellisen 10 dollarin sakon rikottuaan sopimustaan myyntirenkaan kanssa. Hän oli joutunut erimielisyyteen vehnänmyyntirenkaan kanssa ja allekirjoittamastaan sopimuksesta huolimatta hän myi 500 bushelia vehnää suoraan yksityisille. Juttu joutui oikeuslaitoksen käsiteltäväksi, jossa sopimusta rikkonut farmari joutui häviölle, sillä hänen toimenpiteensä katsottiin asettavan koko renkaan välitysoikeudet kyseenalaiseksi.

Ontarion vehnänmyyntirenkaan kanssa on 12,600 vehnänviljelijää allekirjoittanut sopimuksen viljansa välittämiseksi, jakautuen tämä määrä 16:sta piirikuntaan.

SACCON JA VANZETTIN MURHAAJA RANSKASSA

Pariisi, tammik. 20. — Kuvernööri Fuller, joka vahvisti Saccon ja Vanzettin kuolemantuomion, luikki salaa laivasta hotelliinsa Ranskaan saapuessaan, ilmeisesti peläten joutuvansa epämieluisten mielenosoitusten esineeksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön etujen äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:

A. VAARA. B. A. TENHUNEN. R. PEHKONEN. M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Osuuskaupat ja trustit

Äskettäin pidettiin Genevessä kansainvälisen osuustoimintaliiton konferenssi. Tässä konferenssissa käsiteltiin muun muassa osuuskauppain taistelua trusteja vastaan. Kysymyksen alusti ruotsalainen toveri Albin Johanson. Alustuksessaan esitti Johanson kaksi tärkeää toimenpidettä osuuskauppain vapauttamiseksi kansallisten ja kansainvälisten trustien ja kartellien vallan alaisuudesta: *kansainvälisen osuustukkuliikkeen järjestämisen ja kansainvälisten osuustoiminnallisten teollisuuslaitosten perustamisen.*

Johansonin alustuksesta käydyssä väittelyssä esitti toveri Kissin, Neuvostoliiton osuusliikkeiden nimessä, että taistelua kartelleja ja trusteja vastaan on käytävä, ei vain taloudellisilla mutta myös poliittisilla toimenpiteillä. Että tätä taistelua voidaan käydä tehoisasti, on sitä varten mobilisoitava proletariaatin kaikki voimat. Toveri Kissin edelleen osotti, että yhtenä keinona taistelussa trustien ja kartellien monopolia vastaan tulee käyttää Neuvostoliiton järjestettyä ostoa, ja turvautua monien tärkeiden ja yleisten kulutustavarain ostossa suoraan länsi-Europan osuustoiminnallisiin tukkuliikkeihin. Kansainvälisiin osuustoiminnallisiin teollisuusyrityksiin nähden voi Neuvostoliitosta olla myös melkoista tukea. Neuvostoliitto saattaa näet hankkia tarvittavia raaka-aineita sekä kansallisille että kansainvälisille osuustoiminnallisille teollisuuksille, kuin myös myöntää konsessioneja Neuvostoliittoon perustettaville tehtaille.

Tämä Neuvostoliiton edustajiston ehdotelma, että laajat työläisjoukot pitäisi mobilisoida taisteluun kartellien ja trustien hyökkäyksiä vastaan, tuli hyljätyksi taantumuksellisten ansiosta. Konferenssin työ tähän taisteluun nähden rajottui näet siihen, että se hyväksyi vain muutamia Johansonin tekemiä vähempiarvoisia esityksiä, kuten esim. jonkinlaisen tiedusteluviraston laittamisen, minkä tehtävänä tulee olemaan asiatietojen hankkiminen trusteja ja kartelleja koskevasta kysymyksestä ja laittaa asianmukaiset suunnitelmat niitä vastaan käytävää taistelua varten.

Suomen ja Norjan kunnallisvaalit

Norjassa ja Suomessa on äskettäin toimitettu kunnallisvaalit. Näissä maissa ovat luokkaeroavaisuudet paljoa huomattavammat kuin Ruotsissa ja ovat niitten työläiset tulleet kokemukseista huomaamaan, ettei kansanvaltaisuuteen ole liiaksi luotettava. Suomessa on poliisiterrori ja jatkuva kommunistisen puolueen toiminnan kieltäminen osottanut, että kansanvaltaisuus on vain naamio mitä raaimmalle riistäjäin diktatuurille; Norjassa taasen työläisten oma-alotteinen taistelu pakollisten työkeskusten säädöstä vastaan viime kesänä osoitti, että he ovat menettäneet kaiken uskonsa siihen, että kapitalistien luokkavaltio voitaisiin tulevaisuudessa muuttaa proletaareiksi rauhallisin keinoin. Tämä seikka on ilmeisempää Norjassa kuin monessa muussa "kansanvaltaisessa" maassa.

Näin ollen vallitsee puheena olevain maitten objektiivisissa olosuhteissa verraten suuri yhtäläisyys, joten samanlaisia tuloksia saatettiin hyvinkin odottaa kummankin maan kunnallisvaaleista. Myönnettäköön että pintapuolisesti katsoen on näitten maitten välillä varsin suuriakin aineellisia eroavaisuuksia. Norjan vaalien tuloksista onkin Ruotsin ja Tanskan sosialidemokraattinen lehdistö suuriäänisesti toitottanut niiten sosialidemokraattien saavuttavat suuria voittoja ja kommunistit kärsivät tappioita. Suomen kunnallisvaaleista taasen on sama lehdistö ollut hiljaa kuin hiiri, sillä Suomessa sosialidemokraatit kärsivät raskaita tappioita kaikissa tärkeimmissä piireissä, kun sitävastoin vallankumoukselliset saavuttivat melkoisia voittoja heihin kohdistetuista vainoista huolimatta.

Näitten maitten tilanteissa vallitseva erilaisuus ei ole kuitenkaan niin suuri kuin miltä se saattaa näyttää ensimäisellä silmäyksellä. Norjan kommunistinen puolue on vielä perin nuori, vasta noin viiden vuoden vanha, ja on sen läpäistävä ankara kehityskausi, ennenkuin se saavuttaa sisäisen vakiintumisen ja selvyyden. Alussa oli sitä ohjailemassa kaikenlaisia opportunisteja, muun muassa ammattijärjestön puheenjohtaja, joista on ollut varsin helppo päästä eroon.

Siihen saakka kun tuo puhdistusprosessi saatiin täydelleen toteutetuksi, ei Norjan kommunistinen puolue kyennyt huomattavammin edistymään; se oli kutakuinkin amanlaisessa tilanteessa kuin sen ruotsalainen veljespuolue, mikä pystyi saavuttamaan nykyisen joukkoluonteensa vasta sen jälkeen, kun se antoi potkut Höglundille. Niinpä sosialidemokraatit Ruotsissa puhuivat kommunistien surkeasta häviöstä vuoden 1924 vaalien jälkeen, mutta jo neljää vuotta myöhemmin joutuivat myöntämään, että kommunistisesta puolueesta on muodostunut vakava vaara.

Huolimatta kärjistyneistä luokkataistelutilanteista, joutuivat Norjan kommunistit kuitenkin toimimaan varsin epäsuotuisissa olosuhteissa. Tässä suhteessa on ennen kaikkea pidettävä mielessä sitä seikkaa, että Norjan sosialidemokraatit kallistuivat vasempaan melkoisen paljo, ettei heillä ole vielä ollut tilaisuutta ryhtyä kokoomushallitukseen kapitalistien kanssa yhteistoimintaan ja että he pitävät joukkoja matkassaan vallankumouksellisilla fraaseilla. Mutta jos me pidämme niitä seikkoja mielessämme, tulemme me siihen johtopäätökseen, että Norjan "sosialidemokraattien" voitto on verraten vähäisestä merkityksestä; sitäkin suuremmalla syyllä kun tiedämme, että suurin osa Norjan työväenpuolueen jäsenistä pitää vieläkin itseään kommunisteina — Norjan työväenpuolue kuului Kominterniin 1919—1923 — ja tuhannet sen jäsenistä tuntevat itsensä loukatuiksi, kun heitä sanotaan sosialidemokraateiksi.

Meidän tulee vain muistaa, että huolimatta johtajainsa voimaperäisistä yrityksistä, ei Norjan työläisiä saatu liittymään Amsterdamin kansainväliseen ja että Martin Tranmeel, joka on Norjan työväenpuolueen virallinen johtaja, osallistui yhtenä Norjan ammattijärjestön edustajana Neuvostoliiton ammattijärjestön edustajakokoukseen, missä hän julkilausui tyytyväisyytensä Norjan ja Neuvostoliiton työläisvälisten suhteitten vaurastumisesta. Kun koetamme kuvitella, että Ramsay MacDonald tai Hermann Myller osallistuisivat "kotimaidensa" työläisten edustajiston mukana Neuvostoliiton ammattijärjestön konventsioniin, niin huomaamme että Norjan reformistit, jotka eivät edes nimitä itseään sosialidemokraateiksi, ovat paljoa suotuisemmassa asemassa taistelussaan kommunismia vastaan kuin minkään muun maan reformistit ja ettei valeradikaalisen työväenpuolueen voittoa saateta pitää sosialidemokraattien voittona.

Norjan työläisten on vielä luovuttava muutamista harhaluuloista ja he tulevat niistä luopumaan. Kun jälleen tulee kysymys teoista, niin silloin tulevat he näkemään, miten sisällyksettömiä ja tyhjiä ovat olleet heidän johtajainsa fraasit; silloin myös kommunistinen puolue, mikä on vielä verraten pieni mutta mikä toimii silti sangen hyvin, tulee asettumaan johtajan paikalle. — L. H. LANDEN.

Kominternin kuudennen kongressin teesit ja päätöslauselma kansainvälisen sodanvastaisen kamppailun järjestämisestä

(Jatkoa edelliseen numeroon.)

51. Ei missään tapauksessa ole unohdettava, että imperialistisissa maissa proletaarisen miliisin eli punakaartin olemassaolo "rauhallisessa" tilanteessa on mahdoton.

Proletaarinen miliisi on proletariaatin diktatuurin puolesta taistelevan työväen aseellinen järjestö tahi tämän proletariaatin diktatuurin elin riistäjien kukistamiseksi. Täten meidän proletaarisen miliisin tunnuksemme eroaa reformistien suunnittelemista, erikoisesti valikoiduista, tiedottomista tahi lahjotuista aineksista kokoonpannuista keltaisista "työväen suojelusjärjestöistä". Tämäntapaisia "työväen suojelusjärjestöjä" käytettiin työläisten rivien hajoittamiseksi ja taltuttamiseksi taistelussa Ruhrin alueella toukokuussa 1923 ja Wienin kapinan jälkeen vuonna 1927. Kommunistien on sitkeästi taisteltava sellaisia sosialidemokraattien petollisia temppuja vastaan.

52. Työtätekevien miliisistä, proletaarisesta miliisistä ja punakaartista, joka muodostuu ennen vallanottoa ja joka on Punaisen Armeijan itumuoto, ja jota esitetään taistelutunnukseна, on erotettava ne miliisin muodot, joiden täytyy ilmaantua proletariaatin diktatuurin pystyttämisen ja lujittamisen jälkeen, valtion kuolemisen ja luokkien häviämisen prosessissa. Puolustautuakseen imperialismia vastaan tarvitsee proletariaatti voimakasta, kurinalaista, hyvin aseistettua ja taistelukykyistä Punaista Armeijaa. Nykyisissä oloissa voi tämän tehtävän täyttää vain vakituinen armeija, joka muodostaa työtätekevän väestön aseellisen voimien ydinjoukon. Viipymättömän ja täydellisen miliisijärjestelmään siirtymisen vaatiminen proletariaatin diktatuurilta on pikkuporvarillista ja vastavallankumouksellista mielettömyyttä. Enemmän tai vähemmän täydellinen miliisijärjestelmän toteuttaminen sen puhtaassa muodossa, ilman sotilaallisen voiman heikentämistä, on mahdollinen vain tuotantovoimien täydellisen kehityksen perustalla sosialismissa ja joukkojen kommunistisen kasvatuksen pohjalla. Vain proletaarisen vallankumouksen voitto useissa suurissa kapitalistisissa valtioissa voisi (kuten totesi jo Kominternin Tpk:n VIII täysistunto) viedä siihen, että proletaarinen valtio sotapolitiikassaan voisi ryhtyä välittömästi vaihtamaan vakinaista Punaista Armeijaa luokkamiliisiin.

Joka tapauksessa täytyy, proletariaatin diktatuurin puolustuksen järjestelyllä olla selvä luokkaluonne sekä henkeen, kuriin että järjestelmään nähden. Sellaisia aineksia, jotka kuuluvat riistäjäluokkaan, ei ole päästettävä palvelemaan rivistössä.

c) Työväen suhde armeijaan siirtomaissa ja puolsiirtomaissa

53. Sorrettujen kansojen imperialismin vastaisten kansallisten vallankumousten ja sotien kauden alkaessa on sotilaskysymys kaikissa siirtomaissa ja puolsiirtomaissa saanut ratkaisevan merkityksen. Tämä pitää paikkansa niihin maihin nähden, jotka ovat tahi ovat olleet sodassa imperialismia vastaan (Kiina, Marokko, Syyria, Nicaragua) kuin myöskin niihin maihin nähden, joissa sotaa ei vielä siinä muodossa käydä (Intia, Egypti, Meksiko, Filippiinit, Korea). On selvää, että sotilaskysymyksen asettelun imperialisminvastaisten kansallisten sotien yhteydessä täytyy olla oleellisesti toisen kuin imperialistisissa valtioissa.

54. Ei ole unohdettava, että nykyaikana on näissä maissa olemassa kaksi aivan erilaista armeijatyyppiä: toiseltapuolen kansallinen armeija (joka ei aina ole vallankumouksellinen), toiselta puolen imperialistien armeijat (jotka ovat joko emämaista lähetettyjä siirtomaaretkikuntia tahi armeijoja, jotka on kokoonpantu siirtomaiden alkuasukkaista tahi vihdoin armeijoja, jotka on värvätty kysymyksessä olevassa maassa). Kiinassa on havaittavissa nämä molemmat armeijatyypit, kuin myöskin esimerkki siitä, kuinka kansalliset armeijat tosiasiallisesti muuttuvat imperialismin armeijoiksi: Tshangkaishekin suorittaman vallankumouksen jälkeen Etelä-Kiinan kansallinen armeija muuttui armeijaksi, joka tosiasiallisesti palveli imperialistien tarkoitusperiä. On selvää, että proletariaatin, vallankumouksellisten työtätekevien joukkojen suhde näihin kahteen armeijatyyppiin nähden on oleva aivan erilainen. Kansallisiin armeijoihin nähden on, muutamin korjauksin, sovellutettava Marxin ja Engelsin sotilasohjelmaa vuosilta 1848—1870, — näiden armeijain demokratisoimisen ohjelma, niiden muuttaminen vallankumouksellisiksi armeijoiksi; imperialistien armeijoihin nähden me voimme sovelluttaa vain defaitistista ohjelmaa — niiden hajottamista sisältäpäin; jos on olemassa erikoisia upseerijoukkoja tahi porvarillisia sotilaallisia luokkajärjestöjä, on pyrittävät niiden eristämiseen ja tuhoamiseen ulkoapäin, s.t.s. sovelluttamaan samaa ohjelmaa, jota on noudatettava imperialistisissa valtioissa.

(Jatk.)

Farmarin mietteitä "Googin sodasta"

Kuka ei tuntisi ennustustarua "Googin sodasta", tuota vanhanajan ihmisten hurjimman mielikuvituksen tuotetta kaikkien sotien sodasta, hirveästä ihmisteurastuksesta, johon ei ainoastaan kaikki kansat riennä saaliinhimossa, mutta, johon eläimet ja koko luontokin ottaa osaa.

Äskeisen maailmansodan edellä ja sen aikana oli näitä "Googin sotien" ennustajia koko maailma täynnä. Niitä kulki joka kylässä kuin vilkkilän kissoja.

Nyt on taas vanha juttu edessä. Äskeinen maailmansota ei ollutkaan "Googin sota", koska ei vielä sen loputtua taottu jousia vanteiksi ja miekkoja viikatteiksi ja koska ei tullut ikuista rauhaa. Niin pakisevat ennustajat.

Todellakin. Ennustelematta näemme, että ei ole tullut rauhaa. Sodan vaara välkkyy päittemme päällä. Se ympäröi meidät. Uusi imperialistinen sota uhkaa.

Jokaisen nähtävänä on, että sota-aseita taotaan tulisella kiireellä. Sotaan varustaudutaan kaikissa imperialistisissa maissa. Tarvitseeko olla profeetta sanoessaan, että sodan vaara on olemassa. Ei niin varustauduttaisi, ellei niitä varusteita aiottaisi käyttää. Maailman imperialististen valtojen sotilasmenot ovat paljon suuremmat nykyään ja aseissa olevaa sotaväkeä paljon enemmän kuin v. 1913. Jokaisen kapitalistimaan siviliväestö on pian viimeistä miestä ja naista myöten militarisoitu.

Näin ollen ei tarvita taivaallista ilmoitusta sanoakseen, että sota kauheampi kuin minkään mielikuvituksen ja tarujen hahmoittelema "Googin sota" on oven edessä. Meitä uhkaa todellisuuden imperialistinen sota, eikä loruilijain "Googin sota".

Kaiken maailman "raamatuntutkijain" ja saarnamiesten ennustelut ovat lörpötyksiä porvarillisten valtaherrain, avoimen sotavarustelun ja muiden realististen tosiasiain edessä, varustelujen, jotka ovat kaikkien nähtävissä.

Tällä varusteluhumbuukilla on sittenkin vakava puolensa, johon luokkatietoisen työväen taholla ei ole suhtauduttava niin kevyesti kuin tavallisesti tehdään. Kaikessa naivissa yksinkertaisuudessaan — ja juuri sen vuoksi — on tällä mystiikalla suuri vaikutus tiedottomiin joukkoihin. Kukapa ei olisi kuullut monen luokkatietoiseksi luullun työmiehenkin puhuvan jostain vapaakirkkolaisten saarnoista. "Se puhuu kuin paras työväen agitaattori", sanovat he. Kun vapaakirkolaiset puhuvat omalla tavallaan kapitalistisen maailmanjärjestyksen pahuudesta ja synnistä, ennustavatpa joskus raamatun perusteella sen tuhoakin, synnyttää se vissiä vastakaikua tiedottomissa, toimettomissa työväen joukoissa. Sitä suurempaa, mitä tietämättömämpää joukot ovat.

Siinä piilee vakava vaara. Sillä niin pian kuin kapitalistisen ja imperialistisen järjestelmän realisille tosiasioille annetaan yliluonnollinen merkitys, on joukkojen taistelutarmo ja tahto herpaistu. Jos ken saadaan sitä uskomaan, jos ken alkaa moisilla "hengensilmillä" katselemaan sodan vaaraa, kapitalismin tuhoa ja tapahtumia ja näkemään niissä "jumalan ihmeellisen ja salaperäisen johdatuksen", hän ei itse tee enää mitään. Selitettäköönpä tuon yliluonnollisen "johdatuksen" vievän mihin lopputulokseen tahansa. Vaikkapa lopputuloksena mainitaan kapitalismin kukistuminen ja ikuisen rauhan valtakunnan syntyminen, ei moisiin "johdatuksiin" uskoja pane enää rikkaa ristiin tämän kapitalistisen maailman kukistamiseksi. Hän ei tee mitään sodan vastustamiseksi.

Mitäpä hän tekisi ja mitäpä osaisikaan tehdä, koska jumalan sanalla hosujain "jumala" on muka kaiken tekevä. Ja onpa jo muka tuhansia vuosia sitten tuo huitojain "jumala" ilmoittanut, mitä hän on tekevä, mitä tulee tapahtumaan. Tällaisiin taruihin uskovalle ihmiselle ei jää muuta tehtävää kuin jäädä odottamaan mitä tuleva on, ja julistaa kanssaihmisilleen mitä tuleman pitää.

Nämä tällaiset ovat porvareille mieluisaa väkeä. Kapitalistit ohranoineen ja tuomareineen sen hyvin tietävät ja ymmärtävät. Siksi he antavat kaikissa maissa tällaisten lörpöttelijäin ja ennustajain aivan vapaasti soittavan suutaan. Saavat haukkua kapitalistista järjestelmääkin ja ennustaa sen "tuhoa". Heillä onkin kapitalistien antamat roolit käsissä. Kansainvälistä Raamatuntutkijain seuraa m.m. avustaa eri maiden rahamiehet. Niiden johdatuksella ne toimivat. Varsinkin amerikkalaiset suurkapitalistit ovat sen käytettäväksi luovuttaneet suuria summia. Näillä varoilla seura työntää eri kielillä mitä ilettävintä, mystiikalla kyllästettyä "kirjallisuuttaan" työtätekevien keskuuteen. Ei siinä porukassa yleensä napilla pelata.

Valtaherrat ovat havainneet, että uskonnollisuus vanhassa muodossaan ei enää vetele riittävästi. Valtiokirkon papit ja muut uskonnonpylväät tulivat maailman- ja luokkasotain aikana entistä enemmän vihatuksi. Olivat ja ovat ase kädessä porvarien asehommissa. Nämä veripapit kaltaisineen eivät vedä kaikkia uskovaisiakaan mukaansa. Epäröiviä varten asetetaan "raamatuntutkijoita", teosofeja ja monia muita hommailijoita. Useimmat niistä saavat rikkailta suurta rahallistakin apua.

Ja lisäksi se valtiovallan myönteinen suhtautuminen, josta jo edellä mainitsin. Porvarit ovat täysin selvillä siitä, että kun kerran kapitalismin kukistaminen jää herrain jumalain tehtäväksi, ei sitä silloin uhkaa minkäänlainen vaara. Moiset opit ovat työläisille yhtä vaarallisia kuin pasifismi, porvarillinen "rauhan aatekin".

Porvarivaltio suhtautuu noihin aivan yhtä avuliaasti kuin nykyaikaiseen sosialidemokratiaankin. Sosdem johtajat ovat kaikkialla varmoja porvarikomennon kannattajia. Sotavarusteluissa porvareitakin villimpiä, kuten noskein panssarilaivain rakentamisvimma Saksassa, sekä Suomen noskeimme suhtautuminen, panos- ja asetehdas-, ilma- ja sotalaiva y.m.s. rakentamisiin, kaasusotavalmisteluihin, suojeluskuntiin y.m. porvarihommiin osottaa. Jos tuollaiset Mullerit, Macdonaldit y.m. joskus työväen pettämiseksi värkkäävät "rauhan" artikkelin, tai puhuvat kavalin sanoin sodanvaaran olemattomuudesta, niin porvari ottaa sen yhtä tervetulleena kuin pasifistien ja vapaakirkkolaistenkin lörpötykset. Kaikilla niillä on sama meininki: auttaa saaliinhimoista porvaria sotavarusteluissaan, johtamalla työtätekevien katseet pois jokapäiväisistä tosiasioista, estää työväen toimintaa kapitalisteja ja sodan valmistelijoita vastaan.

Työväen ja talonpoikain asiana on moisten porvarien apurien paljastaminen. On osoitettava miten ne ovat joko imperialistien ostamia tietoisia kätyreitä työväen pettämistä varten, tai sitten sellaisia raamatun ja taivaan merkkeihin viittovia työväen luokkataistelutahdon tappajia, työläisten astraali- y.m. tasoille taluttajia, joiden touhu ja toiminta hyödyttää vain riistäjiä, sotahulluja porvareita. Kaikkia moisia työväen taistelutarmon ja -tahdon tylsyttäjiä on varottava. Niistä osa on susia lempeästi mäkättäväin lampaiden hahmossa, osa joko tietoisia tai tiedottomia imperialismin apureita.

Kun kapitalismi hyökkää, kiristää ja valmistautuu verilöylyihin, uuteen imperialistiseen sotaan, ei meillä ole hetkistäkään aikaa töllistellä taivaalle, eikä hymähtää niille jotka sinne töllistelevät. Meidän täytyy toimia. Täytyy taistella kaikella väellä ja voimalla kaikenkaltaista uskonnollista pimitystä ja porvarillisia "rauhan oppeja", pasifismia y.m.s vastaan, esiintykööt ne minkä laatuisina ja muotoisina tahansa. Pitää muistaa, että vain sikäli kun työläinen ja talonpoika voidaan vapauttaa uskonnollisten y.m. haihattelijain, keinottelijain, puoskareiden kahleista, sikäli meidät myös voidaan vapauttaa kapitalismin kahleista. Vain valveutuneet joukot voivat toimia sodanvaaraa vastaan. Vain työväenluokan ja talonpoikain yhteisvoimilla voidaan turvata työtätekevien elämä ja tulevaisuus imperialismin rosvohankkeilta.

Farmari.

OIKAISU

Viime lauantaina julkaistiin näillä palstoilla kirjotus: "*Spector ja kommunistisen puolueen sisäinen kansanvaltaisuus*". Sen alla oli harhaanjohtavasti nimikirjotus *C. J. MacDonald*, vaikka olisi pitänyt olla vain *J. MacDonald*. Pyydämme lukijain ottamaan tämän oikaisun huomioonsa. — *Toimitus.*

Port Arthurin uutisia

K.-PUOLUEEN SUOMALAISILLE JÄSENILLE

Kaikkien k.-puolueen Port Arthurin suomalaisten jäsenien yhteinen kokous pidetään sunnuntaina tammikuun 27 päivä alkaen kello 7 illalla. Kokouksessa tulee esille m. m. kysymys trotskilaisuudesta y.m. tärkeitä kysymyksiä, joten kaikkien suomalaisten puoluejäsenien läsnäolo on välttämätön.

"33,333"

Viisi kolmosta. Numeroilla kirjotettuna hyvin yksitoikkoinen ja epätaiteelliselta näyttävä luku. Mutta mitä kaikkea saakaan Algot Sandberg tunnetulla kirjailija kyvyillään kätkeytymään näiden numeroitten taakse tämän nimisessä näytöskappaleessaan? Jokapäiväistä elämänkamppailua, viatonta rakkautta ja elämäniloa, kevytmielistä huikentelevaisuutta ja irstailua, suruja ja kärsimyksiä, hyvän annoksen kapinallisuutta nykyistä yhteiskuntajärjestelmää vastaan ja yksinäisen vanhuksen viimeisen toiveen toteutumisen. — Mutta on turha jatkaa. Tulkaa osaston haalille tammikuun 26 päivän iltana, niin siellä sen kaiken näette ja kuulette 40 sentillä ja jos ostatte pääsylipun etukäteen niin se ei maksa kun 35 senttiä.

RIKOSTILASTOA

Poliisipäällikön vasta julkaistun selostuksen mukaan käsiteltiin täkäläisessä poliisioikeudessa viime vuoden kuluessa kaikkiaan 1,655 eri juttua. Suurinta osaa rikollisista syytettiin juopuneena yleisellä paikalla esiintymisestä eli 720, liikennesäädösten rikkomisesta 252, väkijuomalakien rikkomisesta 164, irtolaisuudesta 100 j.n.e. Syytetyistä oli 1,524 miehiä, 58 naista, 71 poikaa ja 2 tyttöä. Heistä tuomittiin vankilaan 399 miestä ja 9 naista. Sakkoina ja oikeuskuluina kerättiin 29,990 dollaria ja 77 senttiä. — S.

Ammatillinen liike

Toronton nuorten työläisten ammatillinen konferenssi

Nuorilla työläisillä on tärkeä merkitys Canadan teollisuudessa. Jokainen vuosi liittyy tuhansittain nuoria työläisiä teollisuuteen ja niinollen tulevat alistetuiksi pääoman riistettäväksi tehtaissa, kaivoksissa jne.

Teollisuuden mekanismin yhä edelleen kehittyessä yksinkertaisemmaksi tulevat nämä nuoret työläiset lyhyessä ajassa n.s. ammattitaitoisiksi ja siten yhä enemmän ja enemmän syrjäyttämään teollisuudesta vanhempia työläisiä.

Torontossa työskentelevät tuhannet nuoret työläiset kutomatehtaissa, kumitehtaissa, sähköverstaissa, vaateteollisuudessa jne, ja valtavan suuri osa näistä työläisistä on järjestymättömiä. Siitä on seurauksena, että työnantajat käyttävät heitä polkemaan alas yleensä vanhempien työläisten elintasoa ja siten myöskin välittömästi heidän itsensäkin.

Jokaisen työväenluokan taistelevan järjestön tehtävä ja velvollisuus on koettaa saada nämä nuoret työläiset järjestymään ammatillisiin järjestöihin. Niinpä on jokaisen työläisten järjestön omaksuttava itselleen tehtävä voittaa nämä nuoret työläiset pois porvarillisista nuorten järjestöistä ja saattaa heidät vallankumouksellisen työväenliikkeen vaikutuksen alaiseksi.

Niinpä on Toronton kommunistinen nuorisoliitto ottanut tehtäväkseen kutsua koolle alustavan nuorten työläisten ammattiliittokonferenssin. Tämä nuorten työläisten konferenssi tulee olemaan luonteeltaan sellainen, että sen tarkotuksiin kuuluu nuorten työläisten ammatillinen järjestäminen ja samalla luonnollisesti yhdistäminen yhteiseen taisteluun koko työväenluokan kanssa kapitalismia vastaan.

Kaikkien työväenluokan paikallisten järjestöjen kehoitetaan lähettämään edustajansa konferenssiin, siten avustaen vaikuttavasti sen onnistumista. Konferenssi pidetään Alhambrahaalilla, 450 Spadina Ave., t.k. 27 pnä, alkaen kello 10 ap. täsmälleen.

Kommunistisen nuorisoliiton Toronton järjestön ammatillinen jaosto.

Sahatyöläisten kurjat palkat Yhdysvalloissa

Tarkastaessamme Yhdysvaltain työviraston keräämiä tilastoja eri teollisuusalojen työpäivästä ja työpalkoista, ilmenee tosiasiana se, että sahamyllytyöläiset kuuluvat kaikkein huonoimmin palkattuihin raskaan teollisuuden aloihin. Ei siinä kylliksi, että palkat ovat alhaiset ja työpäivät pitkiä. Mutta tämän rinnalla on vielä sellainen ilmiö, että palkkojen kohoaminen ei ole tapahtunut samassa suhteessa elinkustannusten kohoamisen kanssa.

Viime vuoden aikana maksettiin keskimäärin sahamyllytyöläisille 37 sentin tuntipalkkaa, työviikon ollessa 56.6 tuntia. Viikkopalkaksi niin ollen tuli $21. Viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana ei ole tapahtunut siis minkäänlaista parannusta palkkasuhteissa, sillä v. 1923 oli vastaava viikkopalkka $21.03.

Työviraston tilastot osoittavat, että verrattuna sodan edelliseen kauteen, v. 1913, ovat tuntipalkat kohonneet 85 prosenttia. Mutta kun työaika on pienentynyt 9 prosentilla, jää nykyiset viikkopalkat vain 69.7 prosenttia korkeammiksi kuin v. 1913. Elinkustannukset sensijaan ovat kohoneet vähintäin 70 prosentilla. Ja jos verrataan keskimääräisiin tehdastyöläisten palkkoihin, jotka ovat 117 prosenttia korkeammat kuin v. 1913, niin havaitaan helposti, miten alhaalla sahamyllytyöläisten palkat yleisesti ovat.

Vielä kurjemmaksi osoittautuu tilanne, kun vertaillaan ammattitaidottomien ja parempaa palkkaa nauttivien ammattilaisten välillä vallitsevia palkkasuhteita. Ensimainitut usein eivät saa kuin puolet ammattilaisten palkasta, tai sitäkin vähemmän.

Eri valtioihin nähden pitää palkkansa sellainen suhteellisuus, että siellä, missä työpäivä on lyhempi, ovat palkat paremmat. Ja missä nämä etuisuudet työläisillä ilmenee, siellä ovat työläiset käyneet sitkeitä lakkotaisteluita olojensa parantamiseksi, ja unioiden kontrollin muodostamiseksi. Idahon, Oregonin ja Washingtonin valtioissa on sahamyllyissä 48-tuntinen työviikko. Ja niissä ovat myös palkat kaikkein korkeimmat verrattuna muihin valtioihin, lukuunottamatta Californiaa, jossa palkat ovat kaikkein korkeimmat, vaikka työviikko on 56 tuntia.

Kaikkein kurjimmin palkattuja ovat etelävaltioiden puutavaratyöläiset. Esim. South Carolinassa saivat viime vuonna ammattitaidottomat työläiset $9.93 viikolta; ja kaikki sahamyllytyöläiset keskimäärin $13.67 viikolta. Californiassa vastaavat numerot ovat $23.96 ja 28.61. Eroavaisuus on siis hämmästyttävät suuri, vaikka kästämmekin, että Californian palkkasuhteetkaan eivät ole mitkään kehutavat.

Tällaisten olosuhteiden vallitessa kaivattaisiin erittäin kipeästi voimakasta puutavaratyöläisten teollisuusuniota, joka järjestäisi kaikki tämän teollisuusalan työläiset yhteen lujaan järjestöön. Metsätyöläisistä puutavaran jalostajiin saakka. Vain voimakas unio voi saada mainitunlaiset nurinkuriset olot korjautumaan työläisten lujan järjestäytymisen kautta. — Eteenpäin.

HARVINAISUUS NAISTEN JOUKOSSA

Hiljattain kuolleesta kuuluisasta englantilaisesta lääkäristä Abernethystä kerrotaan, että hän vihasi kaikkea keskustelua ja tarpeetonta jaaritusta, ja pahimpana kauhunansa olivat naispotilaat, joita oli paljoa helpompi saada paranemaan kuin vaikenemaan. Hän sanoikin, että ihmeellisin nainen, minkä elämässään oli tavannut, oli eräs, joka kerran kävi hänen luonaan saadakseen apua eräässä tapaturmassa.

Hän tuli sisälle, näytti haavansa, jonka jälkeen syntyi seuraava keskustelu:

Tohtori: "Naarmu?"
Potilas: "Purrut."
"Koira?"
"Kissa."
"Eilen?"
"Tänään."
"Tekeekö kipeää?"
"Hiukan."

Ellen olisi jo aikoja sitten mennyt naimisiin, selitti tohtori Abernethy, niin olisin heti kosinut tätä ihmeellistä naista.

ON PUHELINLANKOJA, JOS ON PUHUJIAKIN

New Yorkin kaupungissa tapahtuu päivittäin puhelinkeskusteluja 7 milj.757,500. Tämän puhelinliikkeen ylläpitoon tarvitaan n. 13 milj. km. lankoja, joista saataisiin yli 30 puhelinlinjaa maan ja kuun välille. New Yorkissa on puhelinyhtiön palveluksessa 41,000 henkilöä, niistä 17,600 keskusasematyttöjä. Keskusasemia on 144, sijoitettuina 139 eri rakennukseen ympäri kaupunkia. Puhelimia on 1,678,664— enemmän kuin koko Englannissa, enempi kuin Etelä-Amerikassa ja enempi kuin Japanissa, Kiinassa ja Englannin Intiassa yhteensä.

Kuten huomaamme, ei New Yorkissa ole vielä automaattisia puhelimia, ja lieneekin siellä puhelinneitosilla päivittäin aika urakka soittoja yhdistellessään.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.
LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

KUOLI 1½ VUOSISATAA MYÖHEMMIN KUIN VELJENSÄ

Äskettäin meni Lontoossa manan maille mies, joka testamentissaan esitti sellaisen toivomuksen, että hänet haudattaisiin veljensä haudan viereen. Mainittu veli oli kuollut 150 vuotta sitten. Äsken kuolleen miehen isän oli ensimmäisen kerran mennyt naimisiin 19-vuotiaana ja seuraavana vuonna oli syntynyt poika, joka samana vuonna vielä kuoli. Kun isä oli täyttänyt 75 vuotta meni hän uusiin naimisiin ja hänen nuori vaimonsa synnytti pojan. Tämä poika oli äsken kuollut henkilö, ja hän oli kuollessaan 94 vuoden ikäinen. Hautakivessä, joka nyt on pystytetty haudalle, on molempien veljesten nimet ja kuolinluvut 1778 ja 1928.

— Ajattelehan! Päivä jälkeen häittemme kaatui vaimoni, katkaisten jalkansa.

— Niinhän sananlasku sanoo, että onnettomuus tulee harvoin yksinään.

Ravintolavieras: — On vahinko, etten löytänyt tätä teidän ravintolaanne jo ainakin viikkoa aikaisemmin....

Ravintoloitsija: — Miten imartelevaa....

— Ei .. tarkoitin vain, että viikkoa sitten tämä kala olisi varmaan ollut huomattavasti tuoreempi.

Pakkotyön muistomerkkejä Suomessa

Suomen herrat, yhtä hyvin kuin valtaluokat kaikissa muissakin maissa, ovat jo historian varhaisista ajoista saakka mitä häikäilemättömimmin sortaneet työtätekevää väestöä. Aateliset ja papit ovat keskenään oikein kilpailleet mielivaltaisuudessa. Varsinaista kansaa, menneen ajan tilatonta väestöä ja talonpoikaistoa, pakotettiin palkatta rakentamaan maallisille ylimyksille ja piispoillekin linnoja ja sekä viimeksimainituille että papeille kirkkoja ja pappiloita.

Kun me nyt katselemme vanhoja linnoja ja kirkkoja, ihmettelemme usein miten vuosisatoja sitten, jolloin nykyajan teknillisistä apuneuvoista ei ollut aavistustakaan, voitiin tehdä niin suurenmoisia rakennuksia. Näyttää näet melkein mahdottomalta, että ilman koneita olisi voitu hyvinkin korkealle siirtää niin suuria kivimöhkäleitä kuin kysymyksessäolevanlaisissa rakennuksissa näemme. Mutta kun kodeistaan ja konnuiltaan temmattuja työläisiä oli paljon ja voutien piiskat ulvoivat tuimaan, liikahtivat raskaammatkin kivet.

Virallinen historia ei omista moniakaan rivejä niille kauhuille, jotka tulivat näiden pakkotyöläisten osaksi. Vain vahingossa ja muiden asiain yhteydessä on historiankirjottajilta pujahtanut joitakin viittauksia niistä. Siltä ei ole voitu salata, että varsinkin linnarakennuksilla on tapahtunut usein työlakkoja, jopa kapinoitakin. Tokkopa onkaan keskiaikaisissa linnoissa ja kirkoissa yhtään kiveä, johon ei yhdistyisi rääkätyn rakennusmiehen katkera kirous. Mutta sitä emme tavallisesti tule ajatelleeksi, katsellessamme näitä vuosisataisia työn mestarituotteita.

Mitään yksityiskohtia silloisista työoloista emme tunne. Työläinen näet ei osannut kirjoittaa, eivätkä kirjanoppineet katsoneet arvolleen sopivaksi ruveta kuvaamaan halveksittujen työläisten asemaa. Vain jotkut valtuskirjelmät ja Turun tuomiokirkon "mustankirjan" merkinät antavat vähän valaistusta.

Ankaraa linnarakennusvelvollisuutta on epäilemättä käytetty jo ennen Ruotsin vallan alkua, joskin se silloin on ollut pienempää. Suuremman laajuuden se sai vasta 1300—1400-luvulla, jolloin Suomen useimmat linnat rakennettiin. Vasta myöhäisempi aika antaa enemmän todisteita. Esim. jouluk. 24 p:nä 1561 päivätyllä kirjeellään Raaseporin lääniläisille määräsi Ruotsin kuningas Erik XIV varustamaan työvoimaa Räävelin linnan rakennustöihin. Kirjeessä sanotaan m.m.: "Ruotsin lain kuninkaankaari sanoo, että milloin kuningas haluaa linnaa tai linnotusta rakentaa, on kaiken rahvaan siinä avustettava." Kuningas kirjoitti erikseen myöskin Suomen silloiselle käskynhaltijalle, veriselle Kustaa Finckelle, että kunkin Raaseporin läänin talonpojan oli suoritettava vähintäin 6 päivätyötä. "Gubernaattori" Fincke saattoi jo huhtik 12 p:nä 1562 kuninkaalle vastata, että oli käsketty Raaseporin läänin asukkaita viipymättä toimittamaan 50 miestä Räävelin muutamiksi kuukausiksi varustus- ja muuraustyöhön. Saman vuoden lokakuun 24 p:nä Fincke ilmoitti kuninkaalle, että suurin osa Raaseporin lääniä vihdoinkin oli suorittanut velvollisuutensa. Mutta hänen täytyi samalla mainita, että 3 pitäjää, m.m. Siuntio, niskottelivat, eivätkä luovuttaneet miehiään Viroon pakkotyöhön. Jouluk. 10 p:nä lähettämässään kirjeessä komensi kuningas väkisin ottamaan työmiehiä noista kolmestakin pitäjästä. Hän arveli, että siuntiolaisetkin palaisivat järkiinsä ja kuuliaisuuteen, jos Suomen ratsumestarit majoittaisivat heidän luokseen joukon ratsumiehiä ja pakoittaisivat talonpojat antamaan täyden ylläpidon sekä miehille että hevosille. Finckeä ei tarvinnut kahta kertaa käskeä väkivaltaisuuksiin rahvasta vastaan. Muutenkin rääkkäsi hän alustalaisiaan melkein huvikseen ja tappoikin heistä useita.

Kansa joutui rakentamaan vielä voutienkin talot, kuten eräässä Juhana III:nnelle aiotussa, lähes 300 Suomen talonpojan allekirjoittamassa valituksessa sanotaan.

Vielä n.s. uskonpuhdistusajan alussa tiilisavi valmistettiin sotkemalla ja tiilitöihin tarvittiin uskomattoman paljon työvoimaa. Täten tulivat käytäntöön n.s. savityöpäivät, joita talonpojat joutuivat suorittamaan linnoihin aina vaadittaessa. Esim. Hämeessä oli kunkin koukun, veroyksikön, suoritettava vähintäin 6 savityöpäivää. N.s. neljänneskunnan, johon kuului 11 koukkua, oli suoritettava 66 savityöpäivää. Tämän lisäksi oli varustettava linnat vielä "muurimestareilla". Kaikkia muitakin ammattilaisia oli linnojen rakentamisiin varustettava.

Mutta linnojen haltijat eivät suinkaan tyytyneet siihen, että olisivat rahvaalla vain rakennuttaneet linnansa. Eivät. He vaativat kansan kustantamaan itselleen vielä vakituistakin työvoimaa. Puhumattakaan tavallisista veropäivätöistä, olivat alustalaiset pakoitetut kustantamaan linnaan vielä n.s. pitkiätyömiehiä (longarbetskarlar), jotka olivat talonpoikain koko vuodeksi tai määräajaksi linnan palvelukseen palkkaamia kirvesmiehiä tai muita työntekijöitä. Tällä tavalla joutuivat tavalliset ihmiset hankkimaan linnoihin palvelusväkeäkin. Esim. eräässä Turun linnan työveroja koskevassa asiakirjassa vuodelta 1450 määrätään jokaisen 40 savun (1 savu = tavallisesti 1 talo) toimittamaan mies linnaan työhön vuodeksi.

Tavallista talonpoikaistoa vielä huonommassa asemassa olivat n.s. irtolaiset, joihin keskiaikana luettiin kaikki maalla asuvat käsityöläiset ja tilaton väestö yleensä. Jos heillä ei ollut vähintäin 3 markan omaisuutta, mikä silloin vastasi n. 18 tynnöriä ohraa, täytyi heidän antautua tarvitsevien palvelukseen. Niin säási maanlaki ja siten he joutuivat melkein rajattoman mielivallan alaisiksi.

Pakkotyövelvollisuus papeille ja varsinkin linnoihin oli hyvin yleinen. Lisäksi oli se niin ankaraa, että esim. vielä v:n 1734 lain mukaan oli vapausrangaistuksen ankarampana muotona "työ kuninkaan linnassa", "työ kruununlinnassa tahi pajassa". Ja vielä tänä päivänä nimitetään kansan keskuudessa rikosvankeutta "linnassaolemiseksi". Kaikki tämä tavallaan osoittaa, että työ entisajan linnoissa on ollut jotakin kauheata, koska sitä myöhemmin on pidetty sopivana rangaistukseksi rikoksista.

Vanhoissa kirkoissa ja linnoissa esiintyy lukemattomien luokkatoveriemme pakkotyö, jonka suoranaisesta orjuudesta eroitti vain nimitys.

N. Välläri.

MAKSAA PUOLESTA VAAN PUOLET

Ottawa. — Vastoin yleistä käsitystä ei hallituksen rahaministeriö maksa rikkinäisistä dollarin ja kahden seteleistä siinä tapauksessa, että vaan puolikas seteliä on jälellä, muuta kuin puolet sen edustamasta arvosta. Kun setelistä on jälellä 3|5 niin käsitetään se kokonaiseksi.

Mutta rahan arvon perimisessä on suuri joukko muodollisuuksia ja asiapapereita täytettävä, joten rikkinäisten paperirahojen arvon perimisessä ei maksa vaivaa uhrata aikaansa.

TILATKAA VAPAUS!

Lodzin ohranaveljet

Venäjän keisari oli ennen Puolan tsaari. Puolassakin vallitsi ankara sorto. Se kohdistui myös työläisiin. Isoissa teollisuuskeskuksissa oli se aika-ajoin ihan hirveä. Näin varsinkin Lodzissa, joka oli suuri tehdaskaupunki ja jossa oli huonoon tilaan puristettua ja myös siten luokkavihaiseksi kiihoitettua väestöä. Hallintovalta koetti urkkia erikoisen innokkaasti, mitä ajatuksia, aatteita ja hommia oli kulloinkin Lodzin työläisten päissä. Urkkijoita oli paljon.

Kaikista varokeinoista huolimatta ilmeni yksissä työpaikoissa ja samassa kaupungissa työskentelevien työläisten keskuudessa kiellettyä yhteistoimintaa. V. 1905 vallankumousliikkeeseen ottivat siellä melkoiset joukot osaa. Kävivät veristä taistelua keisarivaltaa vastaan. Tuhansia työläisiä tuhoutui siinä. Kun tsaarin valta voitti lopuksi, tukahutti se vallankumousliikettä julmilla ja verisillä keinoilla. Kenraali Kaznakoff, joka oli aika peto, pani sotaoikeudet toimimaan — ja tappotuomioita pantiin täytäntöön joka päivä. Urkkijakoneistoa johti santarmiratsumestari Zadko-Andrejeff, ja hänen kätyrinsä raahasivat yhä uusia uhreja hirttäjille.

Eräs esimerkki sellaisten herrojen keinoista.

V. 1908 vangittiin kaksi sosialidem. puolueen jäsentä, veljekset Frömel. Nämä olivat nuoria, vanhempi vasta 22 v. täyttänyt. Heidän isällään oli pieni kapakka.

Heti sen jälkeen, kun nuo veljekset oli pistetty vankilaan, alettiin panna toimeen kotitarkastuksia kaupungilla. Puolueen jäseniä vangittiin kovasti. Tyrmät tulivat täyteen.

Ohranan johtaja Zadko-Andrejeff oli riemuissaan. Luuli kukistavansa työväen pyrkimykset ijäksi ajaksi.

Kun oli jo satoja työläisiä vankiloissa, raastettiin heitä sotaoikeuteen. Silloin tuli ilmi kummia: mainitut Frömelin veljekset latelivat syytöksiä syytettyjä vastaan! Veljekset olivat siis olleet ohranan kätyreitä, harjoittaneet provokatsiota puolueen sisällä — ja "todistivat" siten korkeiden herrojen toivomusten mukaan. Heidän lavertelujensa nojalla tuomittiin 22 työläistä kuolemaan.

Eikä se riittänyt vielä veljeksille. He tarjoutuivat toimimaan noiden tuomittujen hirttäjinä — ja hirttivät kylmäverisesti omin käsin ihmiset, joita he olivat ennen sanoneet puoluetovereikseen ja sitten ilmiantaneet. Niiden joukossa oli myös heidän oma lankonsa.

He tekivät noita murhia vankilan pihassa. Hirttivät neljä ihmistä kunakin yönä.

Herra ratsumestari osoitti olevansa hyvin kiitollinen noille pyöveleille. Laski heidät pois vankilasta ja otti heidät julkisesti valtiollisen poliisin palvelukseen. Olivathan he suorittaneet erinomaiset virkanäytteet! He saivat asunnon, mikä oli vankilaa vastapäätä. Hyvin aseistetut poliisit suojelivat heidän kallista henkeään ja elämätään. Siellä pitivät veljekset juominkeja. He raahauttivat sinne myös naisia, sellaisiakin, joita olivat ottaneet kiinni, ja taivuttivat niitä onnettomia uhkauksilla ja lupauksilla.

Läheisten talojen asukkaat kertoivat kauhuissaan, miten öisin oli kuulunut hirvittäviä, tukahutettuja kirkuja noiden elostelijoiden asunnoista.

Eivät yksityiset, eivät sanomalehdet, uskaltaneet tuoda julki, mitä niin tapahtui, sillä veljekset, jotka olivat isojen valtaherrojen mielestä hyvin ansioituneet, olivat myös näiden herrojen suosiossa ja suojeltavina.

Vallankumouksellisten salainen taistelujärjestö päätti tehdä lopun siitä. Veljekset saivat kaiketi vihiä vaarasta. Lähtivät sen jälkeen vain poliisien mukana ulos asunnoistaan. Kuljeskelivat ison sotilaspatrullin kanssa kaduilla. Jos sattui epäilty työläinen tielle, niin voi häntä! Lyötiin ja rääkättiin.

Frömelit johtivat joukkonsa usein myös työpaikoille. Yksityisiä työläisiä komennettiin astumaan etualalle. Heitä pieksettiin hirveästi ihan ilman aihetta.

Sellaista kesti kuukausittain. Veljekset olivat Lodzin kauhuna. Suuttumus heitä vastaan oli yli äyräiden kuohuva.

Kerran he uskalsivat astua ilman suojeluskuntaansa jonkun matkan päähän. Eräs työläinen ampui nuoremman heistä, mutta vanhempi pääsi pakenemaan. Tämä murha tapahtui 20 askeleen päässä poliisiasemalta ja keskellä päivää.

Vähän aikaa sen jälkeen tapettiin ratsumestari Zadko-Andrejeff pommilla.

Vanhemmalle Frömelille kävi olo Lodzissa yhä kuumemmaksi. Hän sai hyvät rahat mukaansa ja meni ulkomaille.

V. 1918 kerrottiin Lodzin lehdissä, että hän oli pitänyt pientä kapakkaa Saksassa Postdamissa ja että eräs entinen Lodzin työmies oli joutunut kiistaan hänen kanssaan ja lyönyt hänen päähänsä haavan, mikä ei ollut kuolettava. Sen jälkeen ei ole hänestä kuultu mitään uutta. Mutta Lodzin työläiset ajattelevat vieläkin kauhuissaan hänen hirveitä tekojaan.

Tämä saksalaisesta lehdestä otettu selostus on vain eräs sellaisista.

Tämä muistuttaa osaksi esim. kuuluisaa Asevia, joka oli Venäjän sosialivallankumouksellisten taistelujärjestön johtaja, johti ministeri Plehven ja suuriruhtinas Sergiuksen murhaamishommaa — ja oli salaa ohranan palveluksessa. Hän oli perin kuuluisa aikanaan. Kun hänen puolueensa tuomitsi hänet tapettavaksi, pakeni hänkin ulkomaille, piileskeli Saksassa väärät nimet ja hahmot suojeluksina ja kuoli siellä pian sodan jälkeen.

Neuvostoliitosta

MALLIVILJATALOUS

Viljatrustin hallinto on katsonut välttämättömäksi kutsua Amerikasta korkeastioppineita spesialisteja auttamaan mallineuvostoviljatalouden järjestämisessä.

Viljatrusti on komentanut Yhdysvaltoihin komissian joka tulee tutustumaan suuriin viljatalouksiin Amerikassa, tilaamaan mallineuvostotaloudelle koneita ja neuvottelemaan spesialistien kanssa heidän saapumisestaan Neuvostoliittoon.

FORDIN KANSSA NEUVOTELLAAN

Neuvostoliiton K. Kansantalousneuvoston puheenjohtaja tov. Lobov on ilmottanut, että nykyään neuvotellaan amerikalaisen tehtailijan Fordin kanssa suuren automobiilitehtaan rakentamisesta Neuvostoliittoon konsessionijärjestyksessä. Suunnitelman mukaan tulisi tehdas rakentamaan 100,000 automobiiliä vuodessa. Paitsi Fordia on samanlaisen suuren autotehtaan rakentamisesta tehty ehdotus eräältä toiselta maailmanliikkeeltä.

PUNA-ARMEIJAN YHTEYTEEN JÄRJESTETÄÄN YLEISSIVISTÄVIEN AINEIDEN KOULU

Neuvostoliiton Sotilasvallankumouksellisen Neuvoston päiväkäskyn mukaan tullaan kaikkiin Puna-armeijan joukko-osastoihin järjestämään yleissivistävien aineiden koulut, jotka kestävät 2 vuotta. Opiskelu näissä kouluissa tulee käymään vapaaehtoisuuden pohjalla.

SOTA

Huolimatta siitä, että Neuvostoliitto on antanut kaikkein tietää järkkymättömät sotavastaiset mielipiteensä, sekä myöskin siitä, että herrat imperialistit ovat soitelleet rauhanpasuunaa, keskitetään asevarastoja ja sotatarpeita Neuvostoliiton rajamaille. Tämä kaikki puhuu peittelemättä tulevista tapahtumista, jotka saattavat puhjeta pikemmin kuin osaamme aavistaakaan.

Näitä tällaisia asioita pitäisi joneslaisten seurata, erittäin tarkasti, niin pääsisivät totuuden mukaisiin käsityksiin siitä keissä tuo sodan henki oikein elää ja raivoaa. Mutta koska meitä kommunisteja näin vainotaan maailman laajuisen rintaman muodossa, niin lienee kaiketi oikeutettua, että asetumme samanlaajuisena puolustusrintamaan.

Syyskuulla v. 1916 oli Suomen Työmiehessä silminnäkijän kertomus silloisesta "Pietarin" elämästä, hän kuvasi tilannetta seuraavin sanoin: "Harvoin näkee puodeissa työskentelemässä nuorehkoja tai keski-ikäisiä miehiä, vaan ovat ne lapsia tai vanhuksia, sekä naisia, tuoden siis selvästi esille, että rintamille oli täytynyt siirtää paras työvoima. Elintarvepula oli myöskin huutava. Oltiin pakoitettu perustamaan yleisiä ruokaloita työmiehiä varten, joihin hankittiin ruokatarpeita suoranaisesti saatavissa olevista paikoista, sillä ne farmarien tuotteet mitkä tuotiin kaupunkiin yleisille myyntipaikoille, joutuivat suurimmaksi osaksi sotilaskasarmeihin. Pienipalkkaisten perheiden äidit joutuivat palaamaan ostoksiltaan tyhjin korein kotiin, sillä sotilaskasarmille ostajat viskasivat maamiehelle muutaman kopeekan yli hänen kysymänsä hinnan ja veivät myös tavaran. Maa oli todella asteella, jossa ainoastaan työläisten valtaannousu toi huojennusta oloihin." Yleisen sodan päätyttyä jatkui vielä saartoa Neuvostoliittoa vastaan ja tämä saarto kysyi silloin ylimääräisiä ponnistuksia venäläisiltä, yli-inhimillistä voimaa ja kärsivällisyyttä.

Nyt tämän muutaman lepovuoden jälkeen, jolloin se on saanut uutta elinvoimaa, suoniinsa ja näinä aikoina mennyt kylläkin eteenpäin enempi, kuin mitkään muut valtakunnat,uhkaa sitä taas samat koettelemukset. Meidän tulee muistaa, että 10 vuodessa ei kasvateta miespolvea, eikä luoda uusia tarpeeksi voimakkaita puolustusarmeijoita, koska valtakunnan omaisuutta on suurin määrin käytetty teollisuuden sekä maanviljelyksenkin vaurastuttamiseen. Mutta Neuvostoliiton työläiset luottavat kapitalististen maiden työväenluokkaan. Osottakamme että ansaitsemme heidän luottonsa. — **Sodan vastustaja.**

JUTTU, JOTA MEILLÄ JOKAISELLA ON LUONNOLLINEN HALU VÄITTÄÄ VALHEEKSI

Eräs amerikalainen lääkäri on tutkinut mikroobien (mikroskooppisten pieneläjäin) lukuisuutta alusvaatteissa, joita käytetään pesemättä pitempiä aikoja.

Paidassa, jota on käytetty yhden päivän ajan, on näitä pikkueläjiä 400,000 jokaisella neliötuumalla.

Jos paitaa käytetään kuusi vuorokautta, kasvaa mikroobien lukumäärä 10 miljoonaksi 1 neliötuumalla. Kun viikon käytetty paita oli pesty ja kuivattu, havaittiin mikroobien lukumäärän vähentyneen 1 neliötuumalla 1 tuhanteen. Jo itsestään pesukin puhdistaa vaatteen mikroobeista, mutta erittäin edullista tässä suhteessa on kuivattaminen auringonpaisteessa.

Jos ihoa pidetään pesemättä joku aika, synnyttävät juuri nämä näkymättömät mikroobit näppylöitä ja ihotauteja.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadan varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918

1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

SUOMESTA

SUURVILJELIJÄT SAIVAT 5 MILJ. MARKAN LAHJAN

Maatalousministeriön ylimääräisten menojen ollessa esillä eduskunnassa esittivät maalaisliittolaiset edustajat myönnettäväksi 5 milj. markkaa jaettavaksi palkintoina sokerijuurikkaan viljelykselle. Keskustelun kuluessa työläisedustajain taholta osoitettiin, kuinka tämä palkkioiden jako on vain lahjoittelua muutamille harvoille suurmaanviljelijöille, jotka sokerijuurikasta viljelevät, kuin myöskin niille, jotka ovat keinottelutarkoituksessa alkaneet puuhailla raakasokeritehtaita. Tällä viljelysalalla ei kuitenkaan vaikkapa sitä avustetaankin, ole mitään kansantaloudellista tulevaisuutta, sillä kotimainen sokeriviljelys kykenee tuottamaan ainoastaan pienen prosentin maan sokerin kulutuksesta. Jos tähän tarkoitukseen vielä miljoonia heitetään palkkioina, niin sillä vain kuluttajille jo ennestään raskaan sokeritullin lisäksi sälytetään kannettavaksi uusi kuorma.

Kun esityksestä eduskunnan istunnossa toimitettiin äänestys, niin tuli se hyväksytyksi 80 äänellä 76 vastaan, ja näin saivat harvat etelä-Suomen suurviljelijät 5 milj. markan lahjan.

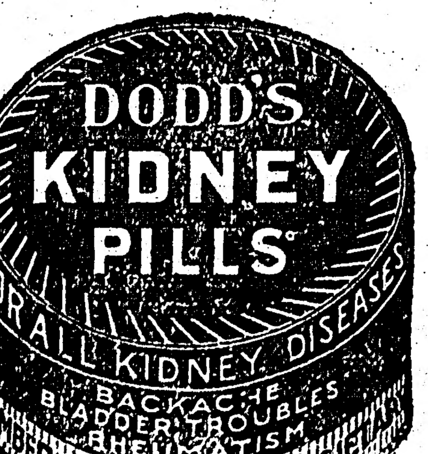

1

Yli kolmas osa, sadan vuoden, on Dodd's munuais pillerit ollut huomatuin lääke selän pakotukselle, reumatismille, virtsarakko vaivoille ja moneen muuhun kipuun, jonka on aikaansaanut huonot munuaiset. Saatavana kaikissa kaupoissa 50c laatikko tai 6 laatikkoa $2.50 tai tilaamalla suoraan The Dodds Medicine Company, Ltd., Toronto 2, Ont.

Otteita Sulkasen ja toisten suomalaisten opportunistien kuulustelupöytäkirjasta

YHDYSVALTAIN WORKERS (KOMMUNISTI) PUOLUEEN POLIITTINEN KOMITEA ON SAANUT KUULLA VANHAIN SOSIALIDEMOKRAATTISTEN TOIMITSIJAIN KÄSITYKSET KOMMUNISTISEN PUOLUEEN KESKITTYNEISYYDESTÄ

(Jatkoa viime keskiviikon numeroon)

Sulkasen kuulustelu

Ensin luettiin Victor Bergin, Kalle Salin, Elis Sulkasen, Lauri Brusilan, Virginia Brusilan, Eino Saarion, Kalle Siikkosen, Annie Keinäsen, Tilda Luodon ja Chas. Morsonin allekirjoittama kirjallinen selostus, joka luonteeltaan on pääpiirteissään samallainen kuin New Yorkin Työväenyhdistyksen alustus, sillä erotuksella vain, että se on tähdätty puoluetta ja puolueen johtoa vastaan. Puolueen ja sen suomalaisen jaoston vaikeuksista syytetään siinä puolueen nykyistä johtoa. Sen mukaan on Kommunistinen Internationale saanut tilanteesta liioiteltuja ja vääristeltyjä tietoja. Kaikki toiminta on tämän selostuksen mukaan "vailla vastuunalaisuutta ja tahditonta" jne., jne. Puolueen uudelleenjärjestely, annetaan siinä kautta rantain ymmärtää, oli myöskin tahdittomuutta ja se ajettiin läpi "ymmärtämättä suomalaisia työläisiä", niitten joukkoliikkeitä ja niitten etuja". Kaikkea johtaa "kykenemätön ryhmäkuntainen juonittelijoiden klikki, joka vannoo uskollisuutta puolueen johdolle," jne., jne. Siinä väitetään, että allekirjoittaneet olisivat olleet lojaalisia puolueelle (!) ja yrittäneet saada korjauksia aikaan, mutta turhaan ja että he katsovat välttämättömäksi nostattaa joukkomielenosotuksen, jotta johtava valta puolueessa ja sen suomalaisessa jaostossa kukistettaisi.

Sen jälkeen kun selostus oli luettu, alkaa varsinainen kuulustelu:

LOVESTONE: Haluaako toveri Sulkanen esittää mitään lisää suullisesti?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Haluaisin tehdä joitakin kysymyksiä. Ensiksi: Laatiko tov. Sulkanen yhtään niistä alustuksista, joista äänestettiin?

SULKANEN: Olin komitean apuna.

LOVESTONE: Otitko sinä nämä esitykset suomalaisen fraktsian kanssa käsiteltäväksi?

SULKANEN: Komitea teki sen.

LOVESTONE: Hyväksyikö suomalainen fraktsia esityksesi, vai äänestikö se sen nurin?

SULKANEN: Se äänesti sen nurin 12:lla äänellä 8:saa vastaan.

LOVESTONE: Ajatteletko sinä sitten, että sinun velvollisuutesi olisi kommunistina ollut toteuttaa fraktsian päätöstä?

SULKANEN: Minä vastasin siihen kirjallisessa selostuksessani.

LOVESTONE: Sinä olit eri mieltä päätöksen suhteen. Vetositko sinä korkeampaan komiteaan fraktsian päätöksestä?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Mutta miksi et sinä vedonnut?

SULKANEN: Vastasin siihen kirjallisessa selostuksessani.

LOVESTONE: Sinä vetosit kuin eipuolueen jäsen puolueen jäseniä vastaan.

SULKANEN: Niin me teimme.

LOVESTONE: Ajatteletko sinä, että sellainen on kommunistinen menettelytapa?

SULKANEN: Well, me selitimme sen kirjallisessa selostuksessamme.

LOVESTONE: Järjestitkö sinä puolueen ulkopuolella olevia työläisiä kumoamaan puolueeseen kuuluvia työläisiä työväenyhdistyksessä?

SULKANEN: En minä niitä järjestänyt.

LOVESTONE: Ne tulivat siten vain luonnostaan?

SULKANEN: Se on minun mielipiteeni.

LOVESTONE: Sinä puhut omasta katsantokannastasi?

SULKANEN: Niin.

LOVESTONE: Sinä puhut puolueen katsantokantaa vastaan?

SULKANEN: Well, kun luet kirjallisen selostukseni, niin siitä näet.

LOVESTONE: Seuraava kysymys, johon haluan vastausta, on: Mikä on suunnitelmasi? Onko sinulla aikomuksena järjestää joukkoa Suomalaisessa Työväenjärjestössä kukistamaan puolueen johdon?

SULKANEN: En, meillä ei ole mitään sellaista mielessämme.

LOVESTONE: Mikä on ajatuksesi?

SULKANEN: Well, meidän ajatuksemme on julistuksessamme ja alustuksessamme.

LOVESTONE: Kysymys on nyt seuraava. Te valitsette nyt edustajia kansalliseen konventsioniin?

SULKANEN: Me tulemme ne valitsemaan.

LOVESTONE: Oletteko te jo valinneet ne?

SULKANEN: Emme vielä.

LOVESTONE: Valitsetteko te ne puoluevastaisella ohjelmalla?

SULKANEN: Se ei ole puoluetta vastaan.

LOVESTONE: Oletko sinä milloinkaan valmistanut minkäänlaista esitystä johdon parantamiseksi joukkojärjestöissä?

SULKANEN: En, me voimme valmistaa kaikenlaisia ohjelmia tulevaa federationin konventsioonia varten.

LOVESTONE: Mutta alistitko sinä niitä Suomalaiselle Toimistolle?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Alistitko sinä niitä Keskustoimeenpanevalle Komitealle?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Alistitko sinä niitä millekään suomalaiselle fraktsialle?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Mutta sinä esitit ne työväenyhdistykselle puolueen ulkopuolella?

SULKANEN: Sen tein.

LOVESTONE: Seuraava kysymys: Täällä on esitetty, että sinä olet puhunut jotakin Trotskista. Teitkö sinä nuo huomautukset?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Mitä sinä sanoit täsmälleen puhuen?

SULKANEN: Ne syyttivät meitä siitä, että me menemme sosialidemokratiaan ja minä sanoin, että yksinpä sellaisia tovereita kuin Saarta ja Trotskia nimitetään nyt sosialidemokraateiksi. En sanonut mitään sellaista mitä ne väittävät minun sanoneeni.

LOVESTONE: Ajatteletko sinä että Trotski on tänään kommunisti?

SULKANEN: **En luule hänen olevan sitä.** (Alleviivaamme tämän siksi, että jouluk. 6 p., eli paria, kolmea viikkoa tämän jälkeen tuli Sulkanen itse kuorestaan New Yorkin Työväenyhdistyksen talolla ulos **täydellä kansainvälisellä vastakumouksellisella ohjelmalla, ylistäen Trotskia suurimmaksi kommunistiksi maailmassa ja hänen asianajajaansa, James P. Cannonia, Amerikan suurimmaksi kommunistiksi.** — SKT.)

LOVESTONE: Ajatteletko sinä, että Trotski nyt taistelee Kommunistista Internationalea vastaan, vai auttaako se sitä?

SULKANEN: Ajattelen, että hän taistelee sitä vastaan.

LOVESTONE: Oletko sinä hänen kanssaan yhtä mieltä taistelussa Kommunistista Internationalea vastaan?

SULKANEN: Olen aika monta kertaa puhunut Trotskia vastaan.

LOVESTONE: Oletko sinä Trotskia vastaan?

SULKANEN: Olen.

LOVESTONE: Oletko sinä yhtä mieltä Cannonin, Abernin ja Shachtmanin kanssa niitten yrityksessä järjestää trotskilaista ryhmää?

SULKANEN: En tunne tätä kysymystä.

LOVESTONE: Ajatteletko sinä, että Keskus Toimeenpaneva Komitea oli oikeassa erottaessaan Cannonin Abernin ja Schachtmanin trotskilaisten katsomuksiensa vuoksi?

SULKANEN: En tunne tätä kysymystä.

LOVESTONE: Onko Cannon, Abern tai Schachtman tavannut sinua, tai keskustellut sinun kanssasi tästä kysymyksestä?

SULKANEN: Ei. (Jouluk. 16 p. selitti Sulkanen, että hän **"jo viime keväänä oli yhteydessä Cannonin kanssa ja että hän tiesi Cannonin tuovan jotakin uutta tullessaan Trotski kysymykseen Neuvostoliitosta palatessaan ja jo viime keväänä ilmoitettiin Suomalaiselle Toimistolle Sulkasen läheisten luutnanttineen puhuneen tulossa olevasta hajaannuksesta Suomalaisessa Työväenjärjestössä. — SKT.)**

LOVESTONE: Oletko sinä saanut heidän asiakirjansa?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Ajatteletko sinä, että jos puolue tekisi päätöksen ja antaisi sinulle ohjeen puolustaa puolueen ohjelmaa Suomalaisen Työväenjärjestön piirikonventsioonissa, New Yorkissa, että sinä tulisit niin tekemään?

SULKANEN: Well, — —, siihen on annettu vastaus kirjallisessa selostuksessa.

LOVESTONE: Mutta tuo lausunto ei ole minulle selvä, taikka sitten en kykene sitä ymmärtämään oikein. Olettakaamme, että Poliittinen Komitea antaisi kaikille puolueen jäsenille, jotka ovat edustajina tuohon joukkojärjestön piirikonventsioniin, ohjeen seurata jotakin vissiä politiikkaa. Olisitko sinä valmis seuraamaan tätä ohjetta?

SULKANEN: Minä tulen seisomaan sillä ohjelmalla, taikka sen päätöksen pohjalla, jonka me jo olemme esittäneet.

LOVESTONE: Ja jos Keskus Komitea antaa sinulle ohjeen luopua siitä, — oletko valmis sen tekemään?

SULKANEN: En.

LOVESTONE: Sinä olet valmis yksinpä katkaisemaan puolueen kanssa välisi tästä kysymyksestä?

SULKANEN: Well, minä en sitä tiedä nyt — — minulla ei ole mitään vastausta siihen tällä kertaa.

LOVESTONE: Toveri Sulkanen, haluan päästä selville seuraavasta ydinkohdasta. Olettakaamme nyt vain väitteen vuoksi, että Keskuskomitea on tuota sinun päätösesitystäsi vastaan, — — — ehkäpä se ei sitä ole. Mutta olettakaamme, että Keskuskomitea tekisi sinun katsomuksistasi poikkeavan päätöksen, vaikkapa se olisi vääräkin (me myöskin teemme joskus virheellisiä päätöksiä). — — — Olisitko sinä valmis rikkomaan välisi puolueen kanssa sen antamasta ohjeesta hyljätä päätösesityksesi sen sijaan että taistelisit Keskuskomitean päätöksen puolesta, jonka se hyväksyisi tuota joukkokokousta varten?

SULKANEN: Se riippuisi kokonaan siitä, minkälainen tuo päätös olisi.

LOVESTONE: Minulla ei ole mitään tietoa siitä, minkälainen tuo päätös tulisi olemaan, mutta olettakaamme, että Keskuskomitea sellaisen valmistaa ja että se eroo sinun esittämästäsi päätöslauseesta — — — olisitko sinä valmis hylkäämään puolueen esityksen ja puolustamaan omaa esitystäsi?

SULKANEN: Minä en voi sitä sanoa etukäteen.

LOVESTONE: Suhtautumisesi tulisi siis kokonaan riippumaan siitä, minkälainen Keskuskomitean päätösesitys tulisi olemaan?

SULKANEN: Niin.

LOVESTONE: Jos se olisi eri mieltä sinun kanssasi, niin sinä et sitä hyväksyisi?

SULKANEN: Well, en voi vastata kyllä taikka ei tämänlaatuiseen kysymykseen.

LOVESTONE: Esittämäni kysymys on hyvin konkreettinen. Kysymyksessä on vissi joukkoliikkeen kokous täällä New Yorkissa. Sinä olet vanha puoluetoveri. Sinä tiedät, että puolueella on vissi politiikka, että sillä on kuri, jota pyrkii panemaan täytäntöön ja onnistuu siinä toisinaan, mutta toisinaan epäonnistuu. — Mutta oletko sinä valmis auttamaan puoluettasi, jotta se saisi katsantokantansa läpi ajettua tässä joukkokokouksessa, joka tullaan pitämään New Yorkissa?

(Jatk.)

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

PORT ARTHUR, ONT.

TURKISNAHKOJEN VÄLITTÄJÄ Jas. Horrigan, 40 S. Water St., vastapäätä Sailors Institute, Port Arthur, Ont.

NARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur. Ont.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

FORT WILLIAM, ONT.

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.—Puhelin 1185 S.

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASta lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M)

Halutaan tietää

Missä nykyisin olet **Matti Paula Harju**, kotoisin Kauhajoelta. Asia on tärkeä, joten haluaisin saada osoitteesi heti. (17

Mr. V. Wiertola,
Box 622, South Porcupine, Ont.

Voisiko joku antaa allekirjoittaneelle tietää **Leo Lehdon** osotteen, eli jotakin tietoja hänestä. Hänen osotteensa ollut 1924 Leo Lehto, Box 70, Sioux Lookout, Ont. Kirjoittakaa osoitteella: (20

Theodor Mäki,
856—43 St., Brooklyn, N.Y., U.S.A.

HUOMAUTUS!

Kaikki ne henkilöt, jotka tietävät olevansa asunto- ja ruokavelkaa allekirjoittaneelle, olisivat hyvät ja suorittaisivat minulle ensitilassa, muussa tapauksessa olen pakoitettu kääntymään ulosottomiehen apuun. (17

ELIAS LAITILA,
Box 220, Copper Cliff, Ont.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Sudbury

PUOLUEJÄSENTEN KOKOUS

Suomalaisten puoluejäsenten kokous pidetään tänä iltana Liberty-haalissa. Kaikki mukaan ja jäsenkirjat matkaan. — Punikki.

ENSIMÄINEN ERÄ

Kisan jäsenten välisestä hiihtoharjasta suoritettiin eilen iltapäivällä. Hiihdettävän matkan pituus oli noin 6 km. murtomaata. Tulokset sitkeään pakkaskeliin nähden olivat tyydyttäviä. Osanottajia oli kaikkiaan viisi. Voittaja tässä erässä nuori E. Meriläinen, aika 27 m. 54s., 2 P. Jansson aika 28 m. 3.5 s., 3. W. Kuosmanen aika 28 m. 54 s., 4 L. Sinisalo aika 29 m. 58.5 s., M. Kyrölä 30 m. 52 s.

Ensi sunnuntaina sitten katsotaan kuka on haka 20 km. matkalla. Aletaan kello 2 i.p. samassa paikassa. Naisilla on myöskin tilaisuus näyttää kuntoaan 2 km. matkalla, alkaen kello 3:n aikaan.

YLEISIÄ UUTISIA

Canada on johtavia ilmailumaita

Lentokoneet suorittaneet huomattavaa osaa uusien alueiden avaamisessa

MONTREAL, P. Q., tammikuun 18. — A. M. Narraway, sisäministeriön maanmittausjaoston johtaja, täällä pitämässään puheessa painosti eritoten sitä seikkaa, että Canada on yksi johtavia ilmailumaita maailmassa. Hän viittasi siihen, että vaikka canadalaiset eivät olekaan tehneet huomattavia lentomatkoja, kuten monet muut maat, niin Canada on käyttänyt ilmailua suuressa määrin uusien alueiden avaamiseksi asutukselle.

Hän sanoi, että liittohallituksen tärkeimpänä lentäjilleen tarjoamana tehtävänä on uusien alueiden kartoittaminen, joista lukuisat ovat täysin tuntemattomat.

Kieltolain voimassapitäminen Yhdysvalloissa

Mellonia syytetään kieltolain vastustamisesta

WASHINGTON, tammik. 20. — Senaattori Norris syytti eilen rahaministeri Mellonia kieltolain vastustamisesta, sanoen että Mellon on osaltaan vastuussa siitä, että kieltolakia ei ole onnistuttu sovelluttamaan tyydyttävällä tavalla viimeisten kahdeksan vuoden aikana. Tämä lausunto annettiin samassa yhteydessä, kun senaatissa käsiteltiin ehdotusta $25,000,000:n lisämäärärahan myöntämisestä kieltolain valvonnan tehostamiseksi. Mellon, joka on lahjoitellut kymmeniä miljoonia dollareita verohelpotuksina suuryhtymille, vastustaa jyrkästi raittiusmäärärahain lisäämistä.

Hallituksen tierakennussuunnitelma

Ainoastaan viisi maalaiskuntaa Temiskamingissa ottaneet hallituksen tarjouksen vastaan

NEW LISKEARD, Ont., tammik. 19. — Ainoastaan viisi maalaiskuntaa Temiskamingin vaalipiirissä on ottanut vastaan maakuntahallituksen tarjouksen tietöiden avustamiseksi tämän talven aikana. Hallituksen tarjoukseen sisältyy tietöiden puolittain kustantaminen kunnallishallintojen kanssa. Nämä työt ovat siirretyt talven ajaksi nykyisten suotuisien työsuhteiden tähden, kuin myöskin viime kesän epäsuotuisien ilmojen vuoksi.

Tämän asian käsittelemiseksi kutsui maakuntaparlamentin jäsen A. J. Kennedy kauppaloiden ja kaupunkien majurien ja tiekomissionerieden kokouksen, joka päättyi eilen, mutta jonka tuloksia ei ole vielä annettu julkisuuteen.

Radion käyttö laajenee Canadassa

Yli miljoona dollaria on sijoitettu radioamesiin

OTTAWA, tammik. 19. — Radiokomissionin nimittämisen johdosta annetussa lausunnossa viitataan suunnattomaan kehitykseen radion alalla Canadassa sitten vuoden 1921, jolloin ensimäinen radiolähetysasema perustettiin. Nykyään yksistään radiolähetysasemiin on sijoitettu pääomaa noin 1,104,500 dollaria. Tämän lisäksi on Canadassa käytännössä noin 400,000 radiovastaanottajaa, joista 60 prosenttia on kaupunkipaikoissa ja 40 prosenttia maaseuduilla.

Nykyään on toiminnassa 68 lupakirjalla toimivaa lähetysasemaa, joista 32 eivät toimi säännöllisesti tai ovat hyvin pienivoimaisia, ja niin ollen ainoastaan paikallista käyttöä varten. Loput 36 asemaa ovat verrattain heikkovoimaisia, lukuunottamatta Manitoban hallituksen asemaa, ja ylläpidetään niitä yleensä liikeyhtymien toimesta reklaamitarkotuksissa. Canadalaisten radioasemien heikkovoim. tähden yleensä ovat amerikalaiset asemat paremmin suosittuja canadalaisen radioyleisön taholta.

Ranskan suuri laivasto-ohjelma

18 sotahirviötä rakennettavaksi seuraavan neljän vuoden aikana

PARIISI, tammik. 20. — Edustajakamari on hyväksynyt hallituksen vaatimat laivastomäärärahat, 989,000,000 frangia, joka summa käytetään 18 uuden murha-aluksen rakentamiseen seuraavan neljän vuoden aikana. Rakennussuunnitelma käsittää yhden 10,000 tonnin risteilijän rakentamisen, kuusi vedenalaista, yksi vedenalainen miinanlaskija, kaksi öljylaivaa ja kaksi lähettilaivaa.

Imperialistivaltojen välinen laivastokilpailu jatkuu siis täydellä voimalla. Ranska on ryhtynyt erikoisesti varustautumaan sodan jälkeen, kuluttaen suunnattomia summia maa- ja merivoimiinsa, vaikka maan finanssit ovat olleet konkurssin partaalla, ja veroamaksava kansa nääntymäisillään verorasituksiin.

Kohteliaita palokuntia

MONTREAL, P. Q., tammik. 19. — Varsinaisen Montrealin ja Westmountin kaupunginosan rajalla oleva rakennus syttyi eilen tuleen, ja paikalle kutsuttiin palokunnat niin Montrealin puolelta kuin Westmountistakin. Kun molemmat olivat saapuneet paikalle, tuli luonnollisestikin probleemi eteen, että kummalle palokunnalle annetaan kunnia sammuttaa tulipalo. Palokuntalaisten kiistellessä roihusi tulipalo iloisesti. Lopuksi pääsivät molemmat riitapuolet sovintoon käyttämällä montreallilaisia letkuja ja westmountilaista vettä. — Eiköhän toisen oikeuksien huomaavaisuudellakin liene jolloinkin rajoja, että varsinainen kysymys ei muodostuisi sivuseikaksi.

Ruotsin tulitikkutrusti

Valmis lainaamaan Ranskalle $409,000,000 — Vastaanottaisi sotakorvausvelkakirjoja vakuutena

PARIISI, tammik. 20 — Täällä on liikkunut tieto, että Ruotsin tulitikkutrusti, joka hallitsee suuren osan koko maailman tulitikkuteollisuudesta, olisi johtajansa Ivar Kreugerin kautta tehnyt Ranskan hallitukselle tarjouksen, jonka mukaan trusti lainaisi Ranskalle $409,000,000, helpottaakseen Ranskan sotavelkojen suoritusta Yhdysvalloille ensi elokuussa.

Trusti on valmis vastaanottamaan Saksan sotakorvausvelkakirjoja lainan vakuutena. Tämän ehdotuksen arvellaan melkoisesti vaikuttavan sotakorvauskysymyksen käsittelyyn tulevassa asiantuntijain kokouksessa.

Lakko Waynessa jatkuu ennallaan

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

DRUMHELLER, Alta., tammik. 15. — Lakko täkäläisellä Wayne-kaivannolla jatkuu edelleen, tilanteen muuttumatta puoleen tai toiseen. Muutamia on mennyt entisten lisäksi rikkureiksi. Suomalaisia ei tietääkseni ole rikkureina.

Tapaturma kaivannossa

Josena Urszvly-niminen työläinen joutui tapaturmaisen kuoleman uhriksi täkäläisessä Monarch-kaivannossa t.k. 14 p:än iltana, saatuaan sähköiskun. Kolmisen tuntia työskenteli lääkäri hänen henkiin herättämiseksen, mutta tuloksetta. Vainajan perhesuhteista ei minulla ole tietoa.

KELLOGGIN SOPIMUKSEN TULKINTA

Washington, tammik. 18. — Tulevan imperialistisen sodan valmisteluihin kuuluva Kelloggin "sodankieltosopimus" hyväksyttiin senaatissa yksimielisesti kompromissin tuloksena, joka tehtiin sopimuksen ehdottoman vahvistamisen kannattajain ja ehtoja vaativain senaattorien välillä. Sen mukaan vahvistettiin sopimus senaatin ulkoasiain komitean liittämällä tulkinnalla. Coolidge on allekirjoittanut mainitun sopimuksen erikoisilla ulkokullatuilla juhlamenoilla.

300 RIKOLLISTA VANGITTU BERLINISSÄ

Berliini, tammik. 17. — Poliisi suoritti Berliinin maanalaisessa maailmassa suurimman ajometsästyksen kuin koskaan aikaisemmin. Ajojahti keskittyi itäisen rautatiekeskuksen ympäristölle. Noin 300 henkilöä pidätettiin, joukossa monta tunnettua rikollista, joita on etsitty pitemmän aikaa. Poliisit tunkeutuivat jokaiseen ravintolaan ja hotelliin; myöskin rautatieasemalla pidätettiin monta matkustajaa. Ajojahti johtui murhista, ryöstöistä ja katukahakoista, joita Berliinissä on viime aikoina sattunut tavallista runsaammin.

112 TUUMAA LUNTA VUODESSA

Ottawa. — Canadan lumisimmaksi seuduksi ilmoitetaan pitkäaikaisten mittausten ja havaintojen perusteella Cap Rougen seutu Quebecissa, missä keskimääräinen vuotuinen lumentulo on 112 tuumaa. Charlottetown, P. E. I. saa keskimäärin 108 tuumaa; La Ferm pohjois-Quebecissa 97; Kentville, N. S. 80; Salmon Arm, B. C. 72; ja Kapuskasing, Ont. keskimäärin 68 tuumaa vuodessa. Ontario ei siis ole lähimainkaan lumisin seutu Canadassa.

Lenin Muistojuhlaa

— vietetään —

TORONTOSSA

Tiistaina tammik. 22 p. klo 8 ill.

Standard Teatterissa

(Dundas ja Spadina kaduilla)

Jack MacDonald sekä muita puhujia esiintyvät tässä tilaisuudessa. Laulukuoro sekä lasten orkesteri.

Sisäänpääsy vapaa

Päättynyt vuosi

Ylläolevalla otsakkeella kirjottaa "T. Tiedonantaja" jouluk. 31 p:än numerossaan katsauksen yleiseen tilanteeseen Suomessa. Kirjotus on kokonaisuudessaan seuraava:

Taloudellisessa suhteessa alkoi nyt päättymässä oleva vuosi työväestölle valoisammissa merkeissä kuin useimmat sen edeltäjistä. Työttömyys oli suhteellisen pieni ja lisäksi viittailivat useat esimerkit siihen, että kevät- ja kesäkausi tulisivat olemaan tavallista vilkkaampaa työaikaa. Ja nämä toiveet sitten suurin piirtein toteutuivatkin. Varsinainen työttömyyshän on ollut — syyskautta kuitenkaan lukuunottamatta — suhteellisesti pienempi kuin pitkään aikaan. Ammatillisten järjestöjen jäsenmäärän nopea lisääntyminen ja järjestöjen toimintakyvyn aktivisoituminen olivat niinikään omiaan antamaan luottamusta tulevaisuuteen. Ja niinpä ovatkin ammatilliset järjestöt käyneet useita voitokkaita työtaisteluita. Rakennusteollisuudessa esim. saatiin suhteellisen helposti työväestölle edulliset sopimukset — ja muutenkin ovat ammatilliset järjestömme pystyneet entistä huomattavimpiin tekoihin. Vielä päättymättä oleva satamatyöläisten suurtaistelu ja samoin Nokian kumitehtaan sitkeä työtaistelukin ovat kaikesta huolimatta osoituksena ammatillisten järjestöjemme voimasta ja taistelukyvystä. Satamalakon laajuudesta ja pitkäaikaisuudesta huolimatta on satamatyöläisten rintama pysynyt yhtenäisenä ja lujana. Mikään aikaisempi satamatyötaistelu ei myöskään ole saanut aikaan sellaista kansainvälistä liikehtimistä kuin nykyinen — sekin osoitus ammatillisten järjestöjemme voimasta ja vaikutusvallasta. Nokian kumitehtaan työläisten taistelu kestää niinikään kunnialla vertailun melkeinpä minkä muun palkkataistelun kanssa tahansa.

Sosdem johtajiston ja porvarien provokaattoriset pyrkimykset ammattiyhdistysliikkeemme pirstomiseksi ovat kilpistyneet tehottomina takaisin. Törkeimmätkään ammattiyhdistysliikettämme vastaan tähdätyt hyökkäykset, kavalimmatkaan ansat eivät ole vaikuttaneet oikeastaan yhtään mitään.

Kuluneella syyskaudella on taloudellinen elämä kuitenkin nopein askelin, melkeinpä katastrofimaisesti, lamaantunut. Työttömien lukumäärä on nopeasti lisääntynyt ja kohonnee alkaneella talvikaudella suuremmaksi kuin se on ollut pitkään aikaan. Samaan aikaan on niin varsinainen porvaristo kuin sosdem johtajistokin aktivisoinut ammattiyhdistysliikettämme vastaan kohdistamiaan hyökkäyksiä. Ammattiyhdistysliikkeellämme on siis ilmeisesti edessään hyvin ankarien ja kiivaiden taistelujen kausi. Sen vuoksi on jokaisen työläisen, jokaisen ammatillisen perusjärjestön ja koko ammattiyhdistysliikkeemme otettava entistä tiukempi, yhtenäisempi, määrätietoisempi ja päättävämpi taisteluasenne.

Poliittisessa suhteessa on päättymässä oleva vuosi ollut Suomen työväestölle erittäin raskas. Porvariston vaino luokkatietoista työväestöä ja työväenliikettä vastaan on ollut tavallista raivoisampi. Suomen ammattijärjestön sihteeriä, tov. Arvo Tuomista ja lukuisia muita työväen luottamushenkilöitä sekä useita muita työläisiä vastaan nostetut poliittiset oikeusjutut ja niiden johdosta langetetut raskaat kuritushuonetuomiot ovat siitä synkkinä esimerkkeinä. Maalaisliittolainen hallitus antoi taaskin paljonpuhuvan osoituksen maalaisliiton fascistisesta luonteesta ja siitä, mitä tässä maassa tulisi työväenliikkeseen nähden tapahtumaan, jos maalaisliiton annetaan pitää nykyinen valta-asemansa tai tilaisuus sen lisäämiseen.

Toiselta puolen on kuitenkin ilahduttavana ja innostavana ilmiönä mainittava, että nuo poliittiset vainot ovat vain nostattaneet työväestön poliittista aktiviteettiä, herättäneet entistä suuremmat työläisjoukot ryhmittymään punaisen taistelulippumme ympärille. Niinpä saavutti luokkatietoinen työväestö äskeisissä kunnallisvaaleissa huomattavia voittoja kautta maan. Monessa muussakin suhteessa on työväestön poliittinen aktiviteetti ilmennyt. Niinpä ei ole työväestö pitkään aikaan vastannut porvariston hyökkäykseen sellaisella vastalauseiden myrskyllä kuin viime keväänä ja kesällä ohranan suoritettua räikeät työläisvangitsemisensa.

Osuustoiminnallisella, urheilullisella ja sivistyksellisellä alalla on niinikään merkittävissä sekä tappioita että voittoja.

Osuustoiminnallisessa suhteessa lienemme kutakuinkin samassa asemassa kuin vuosi sitten. Osuustoiminnallinen työskentelymme on siis ilmeisesti ollut kuluneena vuonna suhteellisesti heikompaa kuin mikään muu. Siinä suhteessa on kiireellisesti saatava parannus aikaan. Sanat on muutettava teoiksi.

Urheiluliittommme johtoon väkivaltaisin keinoin kiivenneet sosdem poliitikot ovat jatkaneet rikollista hajotustyötään entistä törkeimmällä tavalla. He ovat erottaneet liitostamme puolisensataa parhainta aktiiviurheilijaamme, he ovat katkaisseet meille urheilullisesti niin merkitykselliset kilpailusuhteet Neuvostoliiton työläisurheilijain kanssa, he ovat tehneet kaikkensa vastustaessaan itsenäisen työväen urheiluliiton syntymisen Ruotsiin, he ovat kaikin käytettävissä olevin keinoin koettaneet saattaa urheiluliittomme poliittiseksi temmellyskentäksi j.n.e. Mutta kaikesta huolimatta on liittomme jäsenistö päättänyt säilyttää ja vahvistaa TUL:oa, yhtenäistyttää sen entistä merkityksellisemmäksi työtätekevien yhteiseksi urheilujärjestöksi.

Sivistystoimintamme, etenkin mitä nuoriin työläisiin tulee, on edistynyt nopeammin ja merkityksellisemmin kuin pitkään aikaan. Lahdessa kesällä pidetyt opintopäivätkin jo ovat siitä osoituksena. Mutta se on todettavissa monella muullakin tavalla. Yksinpä kirjallisuutemme, aikakaus- ja sanomalehtiemme ilahduttavasti kohonnut levikki osoittaa sitä.

Tarkastelumme summaksi saamme siis taloudellisen, poliittisen, yhteiskunnallisen ja sivistyksellisen voimamme kohoamisen.

Mutta kaikesta huolimatta olemme vasta tehtäviemme alussa. Edessämme on tavattoman laaja työmaa. Tosiasia on vieläkin sellainen, että vasta pieni osa Suomen työtätekevästä väestöstä on aktiivisesti mukanamme. Kulkevatpa erittäin suuret joukot vielä suorastaan porvariston talutusnuorassa omaa luokkaansa vastassa. Sen vuoksi:

Tehkäämme kaikki voitavamme alkavalla vuodella työtätekevän väestön kokoamiseksi punaisten taistelulippujemme juurelle!

AIKA EROTTAA PARHAATKIN YSTÄVÄT

Maija; Aika erottaa parhaatkin ystävät.

Jussi: Se on totta. Kaksitoista vuotta takaperin olimme kumpikin 19 vuotiaita. Nyt sinä olet 23 ja minä 31 vuotias.

Opettaja: — Jos äitisi ostaa hatun 50 markalla, toisen 150 markalla ja puvun 1,500 markalla, mitä siitä tulee?

Oppilas: — Riita isän kanssa.

Asiamiehiä halutaan!

FENNIA TAILORING COMPANY, Suomalainen Ulkolähetys Räätälinliike Torontossa, haluaa toimeliaita ja rehellisiä asiamiehiä myymään meidän mitan mukaan tehtyjä pukuja, joko vakituisena taikka sivutoimenanne. Entinen myyntikokemus on suotavaa, vaan ei välttämätöntä, sillä me annamme asiamiehillemme täydellisen kurssin mitanotossa. Lähettäkää asiamieshakemuksenne sisään ensi tilassa, antaen mahdollisimman tarkka selostus itsestänne ja kokemuksestanne. Kevätmallimme ovat nyt valmiina, käsittäen monipuolisen valikoiman juuri tehtaasta saapuneita parhaita englantilaisia täysivillaisia kankaita. Valmistamiemme pukujen kunnollisuus ja sopivaisuus taataan. Lähempiä tietoja saatte osoitteella: (PM

FENNIA TAILORING CO.

260 Spadina Avenue — Toronto, Ontario

Dr. J. S. Strachan
HAMMASLÄÄKÄRI
Ross Block
FORT WILLIAM, ONTARIO

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL. QUEBEC

ILMOTUS
Jos Martha Lehtonen Rajola ilmottautuisi W. G. Bowles, asianajajalle, South Porcupine, saisi hän itselleen hyödyllisiä tietoja. (17

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Vahvistaa heikkoja hermoja ja lihaksia
Heikontuneet lihakset ja hermot heikentävät jalompien elimien toimintaa. Tästä johtuu myrkyllisten jäteaineiden elimistöön kerääntyminen joka aikaansaa ummetuksen, huonon ruokahalun ja ruuansulatuksen, kaasuisen tai paisuneen vatsan ja suoliston, munnais tai virtsarakko häiriöt, unettomuuden, hermostuneisuuden, päänkivun, pyörrytyksen, painon tai voiman menettämisen ja muut samanlaiset yleisesti huonoa terveyttä aikaansaavat vaivat.
Nuga-Tone on mitä parhainta lääkettä juuri tällaisille taudeille sillä se sisältää terveyttä ja voimaa rakentavia lääkeaineita. Mr. S. P. Anderson, Geneva, Pa., sanoo: "Olen tullut huomaamaan, että Nuga-Tone on todella mainio lääke. Se vahvisti minun elimistöäni ja lisäsi voimiani. Hermolääkkeenä sille ei ole vertaista." Miljoonat ihmiset ovat nauttineet Nuga-Tonea ja tulleet samoihin ihmeellisiin tuloksiin, ja jos olette jonkin ylläolevan taudin vaivaama teidän tulisi nauttia sitä viipymättä. Voitte ostaa sitä kaikkialla missä lääkkeitä myydään, tai välittäjänne voi hankkia sitä teille tukkurohdoskauppiaalta.

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

ILMOITTAKAA VARAUDESSA

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitea, Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN PIIRI No. 5:nnen (K.-O:n) toimeenpanevan piirikomitean ja kp:n Sudburyn kaupunkijärjestön osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ont. — Kommunistipuolueen Sudburyn järjestön sihteerirahastonhoitaja, S. G. Neil, on tavattavissa Vapauden toimituksessa, Liberty-rakennuksessa, Lorne-kadulla.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

S. J. CONNAUGHT STA. JÄRJESTÖN kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai klo 10 ap. Box 35, Connaught Sta., Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

CONMEEN S. j. osaston työkokoukset jokaisen kuun toinen sunnuntai; kirjeenvaihto-osote: A. Janatuinen, Mokomon P.O., Ont.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON osaston kokous on joka kuukauden 4:s sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. NORTH BRANCHIN osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430, Port Arthur, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osoite: Box 29, Shaunavon, Sask., Canada.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 1 ip.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Urho Aalto, Box 15, Larder Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Secord St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalla osotteella.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON TYÖKOKOUKSET pidetään osaston huoneustolla, 239 St. Antoine St., jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina, kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä, kello 2 iltapäivällä. Osaston kirjevaihto osoite: S. J. Montrealin osasto, 239 St. Antoine St., Montreal, Quebec.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. PORT ARTHURIN osaston kokoukset joka kuukauden 1:nen sunnuntai; johtokunnan kokoukset kuukauden viimeinen tiistai; näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko; naisjaosto kokoontuu joka toinen tiistai. Kaikkien kokousten aika on klo 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

TYÖLÄISNAISTEN LIITON POTTSVILLEN OSASTON kokoukset pidetään kaksi kertaa kuussa, ensimäinen ja kolmas keskiviikko. Työkokoukset ollen ensimäinen keskiviikko kello 1 päivällä ja ohjelmakokoukset joka kolmas keskiviikko klo ½8 illalla. Osoite C. Tn. Liiton Suomalainen Osasto, Porcupine, Ont., Can.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp.—Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN No. 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen klo 8 i.p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. J. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Kokouksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1000 Belmont Ave., Chicago. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainitulla osotteella.